

ОБЩИНА ШУМЕН

**ФИНАЛЕН ДОКЛАД – ОТЧЕТ
ЗА
ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА
ИНТЕГРИРАН ПЛАН ЗА
ГРАДСКО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ
И РАЗВИТИЕ (ИШГВР) –
ГР. ШУМЕН,
2014 – 2020 г.**

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

ЕЕ	Енергийна ефективност
ЕО	Екологична оценка
ЕС	Европейски съюз
ЗВ	Зона за въздействие
ИПГВР	Интегриран план за градско възстановяване и развитие
ИСУН	Информационната система за Управление и наблюдение на средствата от ЕС в България
МНРИИПГВР	Методически насоки за разработване и прилагане на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРРБ	Министерството на регионалното развитие и благоустройството
ОПР	Общински план за развитие
ОСЦ	Основна стратегическа цел
ОУП	Общ устройствен план
ПИ	Поземлен имот
ПУП	Подробни устройствени планове
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РС ПБЗН	Районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението“
УО на ОПРР	Управляващ орган на Оперативна програма „Региони в растеж“

ВЪВЕДЕНИЕ

Финалният доклад-отчет на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Шумен за периода 2014-2020 г. (ИПГВР) е изготвен в съответствие с Методическите насоки за разработване и прилагане на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие (изменение от м.12.2020 г.).

Съгласно цитираните методически насоки финалното отчитане на ИПГВР се осъществява чрез изготвяне и представяне на финален доклад-отчет за изпълнението на плана, който съдържа следните елементи:

- Актуализирана матрица-бюджет за проектите в зоните за въздействие и за проектите за функционални връзки, с включени следните проекти/проектни идеи, които са идентифицирани към момента на финалното отчитане и които не са включени до момента в матрицата-бюджет:

- Всички проектни идеи, които общината е включила в процеса по актуализиране и допълване на инвестиционната си програма по Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ на ОПРР 2014-2020;

- Всички проекти, предвидени за финансиране изцяло с финансови инструменти по Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ на ОПРР 2014-2020, за които Междинното звено е издало положително становище за съответствие с ИПГВР;

- Други нови проекти/проектни идеи, които са идентифицирани след одобрението/изменението на ИПГВР до момента на финалното отчитане, които допринасят за изпълнението на целите и приоритетите на ИПГВР.

- Отчитане на индикаторите за наблюдение на изпълнението на плана и информация за степента на постигане на целевите им стойности към края на периода;

- Преглед на постигнатия напредък в изпълнението на плана като цяло и информация за степента на постигане на стратегията, приоритетите и целите на плана;

- Информация за идентифицирани проблемни области и ограничители на развитието на местно ниво, попречили на изпълнението на ИПГВР;

- Основни изводи и препоръки за следващия период.

Финалният доклад-отчет е изготвен от общинската администрация с водещата роля на екипа за изпълнение на инвестиционната програма на общината по Приоритетна ос 1, „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ на ОПРР 2014-2020. В изготвянето на доклада участват и ръководителя и членовете на Междинното звено по ОПРР 2014-2020 в съответната общинска администрация.

Финалният доклад-отчет е одобрен от кмета на общината, представен е за информация пред Общинския съвет и е публикуван на официалната интернет страница на общината.

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Интегрираният план за градско възстановяване и развитие на гр. Шумен беше разработен съгласно методическите указания с цел осигуряване на пространствена, времева и фактическа координация и интеграция на различни политики и планови ресурси за постигане на дефинирани цели с използване на специфични финансови инструменти и получаване на максимален ефект от съвместното използване на ресурси от различни източници при навременното включване на ведомства, компании и организации, имащи отношение към градското развитие. Планът беше изготвен на много широка обществена основа с непосредствено участие и ангажиране на икономически оператори, професионални сдружения, заинтересовани структури на гражданското общество, специфични обществени групи и на населението в цялост. Разработването на ИПГВР е финансирано по Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“, операция 1.4 „Подобряване на физическата среда и превенция на риска“, Схема за БФП BG161PO001/1.4-07/2010 „Подкрепа за интегрирани планове за градско, възстановяване и развитие“. ИПГВР е одобрен с решение № 468 от 25.07.2013 г. на Общински съвет – Шумен. С решение № 596 от 19.12.2013 г. Общинският съвет е одобрил актуализиран вариант на плана с цел отразяване на констатации и забележки от страна на УО на ОПРР.

ИПГВР представлява съвкупност от свързани във времето и пространството проекти, действия и инвестиционни намерения, които се прилагат в определени градски зони за въздействие в градовете, принадлежащи към целевата група. Той интегрира политики и обединява разнородни участници за тяхното съвместно провеждане, като допринася за реализация на визията и стратегията за развитие на града, респективно конкретни приоритети на развитието, определени в действащите стратегически документи.

ИПГВР цели трайно подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на дадена градска територия, чрез интеграция на всички дейности в плана по такъв начин, че взаимовръзката между отделните елементи да има такава синергия, че цялостното въздействие на плана да превишава сбора от въздействието на отделните му съставни части, ако те бъдат осъществени поотделно.

За целите на изпълнението на дейностите за устойчиво градско развитие, община Шумен разработи Инвестиционната програма, която включва единствено мерките от Интегрирания план за градско възстановяване и развитие, които се осъществяват от Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020г. Инвестиционната програма беше разработена в съответствие с Насоките за кандидатстване по процедурата на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16RFO001-1.001-040 „Изпълнение на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие“ по приоритетна ос 1 на ОПРР 2014-2020 г.

За реализиране на проектите, включени в ИПГВР, в община Шумен беше изградена организационна система, която се състои от екип за изпълнение на Инвестиционната програма, разработена в съответствие с Насоките за

кандидатстване по процедурата на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16RFO001-1.001-040 „Изпълнение на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие“ по приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020г., и екипи за управление на проектите.

Екипът за изпълнение на Инвестиционната програма осъществява постоянен мониторинг върху изпълнението на проектните дейности и следи за постигането на заложените индикатори по проектите при непрекъснатата комуникация с проектните екипи. Извършва се редовен преглед на постигнатия напредък в изпълнението на индикаторите и се разглеждат резултатите от изпълнението им, като се вземат под внимание конкретните източници на информация за проследяване на определените ключови индикатори, методите за събиране на информация, както и периодичността на събирането ѝ за всеки един от дефинираните индикатори. Източниците на информация са достоверни и предоставят данни, позволяващи проследяване на изпълнението на конкретни дейности и постигане на дефинираните резултати. При изпълнението на проектите се събира, съхранява и използва информация, която служи за оценка на различни нива. Мониторингът включва изследване на базисната изходна ситуация и проследяване във времето на промените, до които довеждат интервенциите в резултат на извършените дейности по проектите.

Екипите за изпълнение на всеки проект се сформират след сключване на Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

В Общинската администрация, за управление, наблюдение и оценка на реализацията на ИПГВР – Шумен е прилаган механизмът за проследяване и мониторинг на заложените индикатори по Инвестиционната програма и индикатори на ИПГВР, по Споразумението за реализация на инвестиционната програма от 18.05.2016 г. по процедура BG16RFOP001-1.040 „Изпълнение на Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие 2014-2020 – Инвестиционни програми“. Екипът на Инвестиционната програма включва трима експерти от Община Шумен, чиито задължения по отношение на програмата са свързани с организиране и координиране на процеса по изпълнение на проектните предложения, част от Инвестиционната програма, и подготовка на искания за промяна, при преценка за необходимост. Екипът включва ръководител, счетоводител и координатор, съгласно издадена заповед на кмета на Община Шумен.

Подходът за изпълнение на проекти от Общината е съобразен с осигуреното финансиране на проекти/обекти от ИПГВР, които са включени в Инвестиционната програма.

В съответствие с чл. 7 от Регламент (ЕС) №1301/2013, Управляващият орган на ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 г. сключи Споразумение с Община Шумен за делегиране на функции по оценка и избор на проекти за финансиране по Приоритетна ос 1 на ОПРР. Междинното звено извършва оценка и избор на проекти за изпълнение на стратегията за устойчиво градско развитие.

Общината изпълнява едновременно ролята на конкретен бенефициент и междинно звено по Приоритетна ос 1 на ОПРР. В тази си позиция

гарантира подходящо разпределение на функциите и отговорностите, с цел предотвратяване на потенциален конфликт на интереси при извършване на оценка и избор на проекти, по смисъла на Споразумението с УО на ОПРР.

Прилагането на интегриран подход за планиране на стратегическата част на ИПГВР на гр. Шумен и на програмата за негова реализация е предпоставка за ефективно управление на взаимно свързани фактори на растежа, на база на местните специфични предимства и предизвикателства. Те са свързани и взаимно подкрепящи се, съответстват на националните и европейски стратегически документи за интегрирано развитие на градовете, и са двигател за развитие на региона.

1. Зони за въздействие

В началото на стратегическата част на ИПГВР на град Шумен за периода 2014-2020 г е определена мисията на документа - да работи в полза на градското развитие, като набелязва задълбочаващите се проблеми и приоритетни области за развитие, организира и разпределя целеви инвестиции в обновяване на територии в неудовлетворително състояние и с потенциал за растеж при непрекъснато партньорство и ангажираност на местното население, чрез интегриран подход и синергичен ефект на интервенциите.

В Интегрирания план за градско възстановяване и развитие на гр. Шумен са отчетени обективните фактори и стимули за развитие: изключително добро географско положение - пресечна точка на важни национални и международни транспортни коридори; наличие на културно-исторически обекти с местно, регионално и национално значение; наличие на висши учебни заведения и изследователски център; наличие на уникални природни дадености, както и факторите, задържащи развитието: бавно въвеждане на иновации в различните сектори; липса на достатъчно висококвалифицирани кадри; посредствен маркетинг и реклама на града; екологични, инфраструктурни и благоустройствени проблеми.

Съгласно „Методическите насоки за разработване и прилагане на Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие“, ИПГВР се изработва за части от града като обособени територии, наречени „зони за въздействие“, които представляват обособени градски територии с определено основно функционално предназначение, със сходни характеристики и състояние на физическата среда, социална и етническа структура на населението и характер и структура на основните фондове.

За осъществяване на желаната визия за развитието на град Шумен през програмен период 2014-2020 г. и за постигане на дефинираната главна цел и приоритети беше необходимо правилно да се определят специфичните цели за всяка една от избраните зони за въздействие. Беше заложено чрез отделни проекти реализирането на ИПГВР да изпълни определените цели и така да достигне до осъществяване на планираната визия.

Поставените в ИПГВР цели бяха ясни, конкретни, съгласувани, дефинирани във времето, трудни и постижими, измерими с количествени и качествени методи. За постигане на така формулираната главна цел и

приоритети бяха определени специфични цели – по една за всяка една от избраните зони за въздействие в обхвата на ИПГВР, както следва:

- Зона с преобладаващ социален характер (представляваща градска територия с преобладаващи жилищни функции). Зоната обхваща кварталите: Боян Българанов 1, Боян Българанов 2, Гривица, Цветен, Тракия, Млада гвардия, територия на спортен комплекс Панайот Волов, Безистена, Арменска махала, Пети полк. Специфична цел: Висок стандарт на градско обитаване, социална интеграция, заетост и развитие на научния капацитет.

- Зона на публични функции с висока обществена значимост (централна градска част, централни пешеходни зони и други зони с налична или възможна концентрация на функции с публичен характер с висока обществена значимост, зони с преобладаващ брой сгради с административни и обществени функции, както и наличие на сгради – недвижими културни ценности). Зоната обхваща ЦГЧ и ж.к.Херсон. Специфична цел: Валоризация на градския център - реновиране на административни сгради и публични пространства, опазване на културни ценности, ефективно управление и развитие на кадровите ресурси.

- Зона с потенциал за икономическо развитие (градски територии с преобладаващо предназначение за производствени и други бизнес дейности с функционални, средови характеристики и състояние на техническата инфраструктура, които не удовлетворяват инвестиционното търсене за развитие на съществуващите и на нови икономически дейности, както и свободни територии с такова предназначение, определено с устройствените планове). Зоната обхваща западна промишлена зона и индустриален парк Шумен. Специфична цел: Изграждане на модерен индустриален, логистичен и бизнес център, развитие на иновации и човешки ресурси.

Зоните за въздействие на ИПГВР са определени с решение № 266 от 29.11.2012 г- на Общинския съвет.

Специфичните цели за трите избрани зони за въздействие допринасят за постигане на главната цел и приоритетите, които ще бъдат реализирани през следващия програмен период 2014-2020 г., с целите и приоритетите на европейските, националните и регионалните планови документи, като е постигната интеграция със стратегическата рамка на ЕС за икономическо, социално и териториално сближаване и регионално развитие след 2013 г., основаващи се на общ стремеж за интелигентен икономически растеж чрез технологично модернизиране и иновации, развитие на знания и умения и постигане на социална интеграция и социално включване.

Определянето на зоните за въздействие е направено на базата на проведен целеви и проблемен анализ на ситуацията в социално икономически и екологичен план и по отношение на осигуреността на територията с действащи устройствени планове и схеми.

В зоната с преобладаващ социален характер са отчетени най-високото ниво на безработица в града, висок относителен дял на хората с ниско образование, високо ниво на замърсяване с фини прахови частици, недобро състояние на жилищния фонд и околните пространства. В ИПГВР са определени насоките на интервенция в зоната в посока социална интеграция и повишаване нивото на заетост чрез образование, опазване на околната среда чрез повишаване

на енергийната ефективност и възобновяеми енергийни източници, подобряване на градската среда чрез ревитализация на жилищния фонд и рехабилитация на уличната мрежа и подобряване на достъпността до зоната.

Зоната на публични функции с висока обществена значимост има значително по-висок потенциал за бъдещо икономическо развитие заради централното си местоположение, осигурения транспортен достъп, високата концентрация на туристическа инфраструктура, административни сгради и културно наследство, които до голяма степен определят нейния избор. С ИПГВР се цели да се повиши качеството на публичните пространства, да се рехабилитират значими за града обекти, които да допринесат за повишаване на посетителския интерес и да генерират нови приходи от туризма. ИПГВР фокусира върху създаване на достъпна среда за хора с увреждания и инвалиди, платформи за хора с увреждания и информация за незрящи хора, светлинно и звуково идентифициране на спирките, изграждане на рампи и скосявания на тротоарите и разписания, разбираеми за хора с намалено зрение. Отчетена е замърсеността с фини прахови частици в централната градска част, както и концентрацията на административни сгради, културни институции и паметници на културата. В стратегията за развитие на зоната са заложени увеличаване на иновационния капацитет на града, стимулиране на публично-частните партньорства, повишаване квалификацията на работната сила, борба с безработицата и повишаване нивото на заетост чрез образование, опазване на околната среда чрез повишаване на енергийната ефективност, възобновяеми енергийни източници и нови зелени площи, подобряване на качеството на градската среда.

Зоната с потенциал за икономическо развитие има нужните предпоставки да се превърне в движещ фактор за прогреса на целия град и превръщането му в престижен икономически център, осигуряващ нови възможности за реализация на населението. Стратегията за развитие на зоната предвижда повишаване на енергийната ефективност и въвеждане на възобновяеми енергийни източници, обновяване на съществуващата промишлена среда и изграждане на нова модерна и конкурентноспособна такава, която да гарантира икономическия прогрес на града, Икономическо развитие чрез подкрепа за малки и средни предприятия и малки предприемачи, увеличаване на иновационния капацитет на града, стимулиране на публично-частните партньорства, инвестиционна подготовка на територията за бизнес и строителство, повишаване квалификацията на работната сила.

2. Изменение и допълнение на ИПГВР

Съгласно Методическите указания се допуска изменение на ИПГВР с цел включване на допълнителни проекти извън зоните за въздействие за подкрепа на функционалните връзки на града с неговата периферия. Изменение на ИПГВР се допуска и в случай, че изменението се състои единствено с включване на нови проекти за реализиране в определените зони за въздействие. Изменението на стратегическия документ се допуска през 2015 година или през 2019 година чрез инициативата на кмета в зависимост от проявените потребности и идентифициране на нови обекти на интервенция. Пред този

период Община Шумен не е предприела действия за изменение на Интегрирания план за периода 2014-2020 година.

3. Стратегическа рамка за развитието на град Шумен

В ИПГВР е определена Визията за развитие на град Шумен в периода 2014-2020 г.: „Град Шумен – предпочитан за живот образователен, туристически и бизнес център с модерна инфраструктура, икономически просперитет и запазени природни и културни ценности“. Визията очертава представата за крайния желан резултат от усилията на всички участници в развитието на града и е формулирана с широко гражданско участие. Чрез визията си, градът очертава кратко и ясно пътя на развитието си в близко бъдеще. Това развитие трябва да се постигне чрез полагане на усилия за мобилизиране на всички местни ресурси и привличане на външни такива, което предполага следване на подходяща стратегия и действия, взаимно допълващи се и осигуряващи сигурност, базирана на основите на реструктуриращата се икономика с активна, агресивна позиция по отношение на инфраструктурите и стабилизираща позиция по отношение на демографските процеси и развитието на изоставени зони. Прилагането на такава стратегия предполага превръщането на града в социално-икономически, културен и икономически център, който да привлече достатъчно приходи за реинвестиране в хората и жизнената им среда.

В плана е дефинирана главната стратегическа цел в развитието на града в периода до 2020 г.: Превръщане на град Шумен в научен и културен център, осигуряващ професионална реализация и личностно развитие на местното население, качествена и достъпна градска среда, ефективно управление и устойчиво развитие на туризма. Главната цел прагматизира визията и има за задача да посочи сферите, към които да бъде насочен интегрираният подход за градско развитие и възстановяване.

Отчитайки изводите от анализа, главната цел може да се разглежда в няколко основни аспекта – конкурентни местни ресурси, висока заетост и доходи, подобрена социална сфера, образование, здравеопазване и екология, усъвършенствана инфраструктура, рехабилитиран жилищен фонд, развитие на туризма, културата и спорта. Реализацията на основната цел е невъзможна без конкретизация на няколко нива – приоритетни сектори, цели към развитието на тези сектори, мерки/програми към всяка от целите и накрая, конкретни проекти или проектни идеи за прилагане на всяка от мерките.

За изпълнението на визията и главната цел в ИПГВР са дефинирани следните приоритети:

Приоритет 1. Изграждане на качествена и достъпна градска среда.
Приоритетна област: Качествена градска среда, Достъпност.

Приоритет 2. Осигуряване на равни възможности - подобряване качеството и стандарта на живот. Приоритетна област: Социална интеграция.

Приоритет 3. Реновиране на културно-исторически обекти и използване на природния потенциал за устойчиво и балансирано развитие.
Приоритетна област: Качествена градска среда, Околна среда.

Приоритет 4. Ефективно управление, научен прогрес и икономическо развитие. Приоритетна област: Икономическо развитие, Самоуправление.

За постигане на формулираните визия, главна цел и приоритети са определени специфични цели - по една за всяка една от избраните зони за въздействие в обхвата на ИПГВР, както следва:

Специфична цел: Висок стандарт на градско обитаване, социална интеграция, заетост и развитие на научния капацитет – за зона с преобладаващ социален характер.

Специфична цел: Валоризация на градския център- реновиране на административни сгради и публични пространства, опазване на културни ценности, ефективно управление и развитие на кадровите ресурси – за зона на публични функции с висока обществена значимост.

Специфична цел: Изграждане на модерен индустриален, логистичен и бизнес център, развитие на иновации и човешки ресурси – за зона с потенциал за икономическо развитие.

В ИПГВР е записано, че специфичните цели за трите избрани зони за въздействие допринасят за постигане на главната цел и приоритетите, които ще бъдат реализирани през следващия програмен период 2014-2020 г., с целите и приоритетите на европейските, националните и регионалните планови документи, като е постигната интеграция със стратегическата рамка на ЕС за икономическо, социално и териториално сближаване и регионално развитие след 2013 г., основаващи се на общ стремеж за интелигентен икономически растеж чрез технологично модернизиране и иновации, развитие на знания и умения и постигане на социална интеграция и социално включване.

В разработените в рамките на плана стратегии за развитието на трите зони за въздействие са определени приоритетните области на интегрирано градско развитие, решени в конкретната зона.

За зоната с преобладаващ социален характер като приоритетни области са определени:

- Социална интеграция чрез борба с безработицата и повишаване нивото на заетост чрез образование, подобряване битовите условия за уязвимите и неблагоприятните групи от населението, равни възможности и недискриминация, равни условия за достъп, интеграция на групите в неравностойно положение и инфраструктура за повишаване сигурността.

- Околна среда чрез опазване водата, въздуха, земята и защита от шум, създаване на нови паркове, зони за отдих и реконструкция на градски зелени площи, превенция на риска, енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници, предотвратяване и отстраняване на екологични щети и сметосъбиране

- Качествена градска среда чрез промяна и обновяване на изостанали или недостатъчно използвани зони в съответствие с действащ устройствен план, повишаване качеството на жилищните и публичните обслужващи зони, създаване и/или повишаване качеството на инфраструктурата за култура и отдих.

- Достъпност чрез създаване и подобряване на системи за интегриран масов обществен пътнически транспорт, развитие на меки форми на

транспорт (пешеходство, колоездене) и осигуряване на достъпност на хора в неравностойно положение.

- Икономическо развитие чрез увеличаване на иновационния и научен капацитет, стимулиране на публично-частните партньорства, повишаване квалификацията на работната сила.

SWOT Анализът на зоната показва, че зоната се характеризира с повече слаби страни отколкото силни и с повече възможности отколкото заплахи. Следователно за тази територия е необходима концентрираща стратегия, насочена към използване на съществуващите благоприятни условия за развитие чрез намаляване на слабите страни.

В зависимост от изложеното за интегрираното развитие на зоната за въздействие в ИПГВР са заложили следните мерки:

C1. Достъпна, обновена и привлекателна градска среда. Мярката включва подобряване на достъпността чрез развитие на меки форми на транспорт и осигуряване на физически достъп за хора в неравностойно положение, изграждане на привлекателна градска среда чрез реновиране на важните публични пространства, повишаване качеството на жилищни зони и административни сгради, усъвършенстване на техническата инфраструктура и възможностите за отдих.

C2. Социална и образователна интеграция за достоен живот. Повишаване качеството на образованието и интеграцията на различните социални групи ще допринесе за намаляване на социалните неравенства и социалната дискриминация, като предостави на гражданите равни възможности и равни условия за достоен живот. Превантивните дейности са насочени към различни социални услуги – подкрепа за възрастни хора и хора в неравностойно положение. Дейностите в подкрепа на образованието на деца и младежи (особено тези от социално изключените групи от населението) и повишаване квалификацията на възрастните хора ще увеличат перспективите и възможностите за намиране на работа и увеличаване на приходите.

C3. Заетост и развитие на човешките ресурси и научно-изследователска и развойна дейност. Развитието на научно-изследователска дейност ще привлече нови инвестиции в тази насока и ще стимулира местното население да се развива и да участва в научния процес. Обособяването на Шуменския университет като научен център ще повиши авторитета на района, ще предизвиква интерес в повече млади хора и ще спомогне за увеличаване броя на заинтересованите да продължат образованието си именно в града.

С цел реализиране на заложените мерки в плана са предвидени следните групи проекти, като за всяка мярка са визирани приоритетните области, които решава ИПГВР с конкретната цел:

Мярка C1: Достъпна, обновена и привлекателна градска среда. Групи проекти:

- Обновяване на жилищен фонд, публични пространства и техническа инфраструктура;

- Обновяване и енергийна ефективност на спортна, образователна и културна инфраструктура.

Мярка С2: Социална и образователна интеграция за достоен живот.

Групи проекти:

- Рехабилитация на социална и здравна инфраструктура;
- Повишаване на качеството на живот и социална интеграция на изолирани и маргинализирани групи;
- Повишаване образователното равнище на населението.

Мярка С3: Заетост и развитие на човешките ресурси и научно-изследователска и развойна дейност. Групи проекти:

- Развитие на човешките ресурси и заетост;
- Научно-изследователска и развойна дейност.

За зоната на публични функции с висока обществена значимост като приоритетни области са определени:

- Икономическо развитие чрез увеличаване на иновационния капацитет на града, стимулиране на публично-частните партньорства, повишаване квалификацията на работната сила.

- Социална интеграция, чрез борба с безработицата и повишаване нивото на заетост чрез образование, подобряване битовите условия за уязвимите и необлагодетелстваните групи от населението, равни възможности и недискриминация, равни условия за достъп, интеграция на групите в неравностойно положение и инфраструктура за повишаване сигурността.

- Околна среда чрез опазване водата, въздуха, земята и защита от шум, създаване на нови паркове, зони за отдих и реконструкция на градски зелени площи, превенция на риска, енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници, предотвратяване и отстраняване на екологични щети и сметосъбиране.

- Качествена градска среда чрез обновяване на изоставени градски зони за бизнес и услуги, промяна и обновяване на изостанали или недостатъчно използвани зони в съответствие с действащ устройствен план, повишаване качеството на важните публични пространства в градовете, създаване и/или повишаване качеството на инфраструктурата за култура и отдих, възстановяване и поддръжка на сгради, представляващи недвижими културни ценности съгласно Закона за културното наследство.

- Достъпност чрез развитие на меки мерки на транспорт и инвестиции в технически организационни мерки за управление на МОПТ. Това е територията с най-добре решен достъп с масовия обществен пътнически транспорт. ИПГВР се фокусира върху изграждане на меки форми на транспорт и екологичен и енергоспестяващ МОПТ.

- Самоуправление чрез интегриран подход към устойчивото развитие на градовете, гражданско участие, партньорство, мрежи и обмяна на опит за добри практики.

SWOT Анализът на зоната показва, че зоната се характеризира с повече слаби страни отколкото силни и с повече възможности отколкото заплахи. Следователно за тази територия е необходима концентрираща

стратегия, насочена към използване на съществуващите благоприятни условия за развитие чрез намаляване на слабите страни.

Специфичната цел за зоната ще способства и за постигането на желаната визия, по специално за превръщане на града в „туристически и бизнес център“ със „запазени природни и културни ценности“.

За интегрираното развитие на зоната са заложили следните мерки:

П1. Обновяване на сградния фонд и реновация на публични пространства. Обновяването на представителните административни и обществени сгради е основата за придаване на нов облик на града. Реновацията и повишаването на безопасността на публичните пространства ще допринесе за повишаването на имиджа на средата и привличането на повече туристи и инвестиции, като същевременно осигури приятна и модерна среда за отдих на местното население. Усъвършенстването на средата ще доведе както до количествени, така и до качествени ползи за местното население.

П2. Физическо опазване, социализиране, експонация и реклама на културните ценности. Опазване, социализиране и промоция на културните ценности ще допринесе за атрактивност и качество на средата, за привличане на повече посетители и генериране на нови приходи от туризма.

П3. Ефективно управление, повишаване на заетостта и компетенциите на населението. Развитието на ефективно управление ще доведе до подобряване и улесняване на административните процеси, до повишаване на тяхната ефективност и коректност. Подкрепата за развитие на образованието и повишаването на компетентността на населението ще доведат до повишаване на заетостта и до нови възможности за професионално и личностно развитие на местното общество. Увеличаването на заетостта от своя страна ще окаже положителен ефект върху нивата на бедност и социално изключване.

За реализиране на заложените мерки в плана са предвидени следните групи проекти:

Мярка П1: Обновяване на сградния фонд и реновация на публични пространства. Групи проекти:

- Рехабилитация на административна, образователна и спортна инфраструктура;

- Достъпна и модернизирана градска среда.

Мярка П2: Физическо опазване, социализиране, експонация и реклама на културните ценности. Групи проекти:

- Рехабилитация на обекти на културната инфраструктура;

- Маркетинг и реклама на културните ценности.

Мярка П3: Ефективно управление, повишаване на заетостта и компетенциите на населението. Групи проекти:

- Ефективна администрация;

- Повишаване на заетостта и компетенциите на населението.

За зоната с потенциал за икономическо развитие като приоритетни са определени следните области на интегрирано градско развитие, решени в зоната за въздействие:

- Икономическо развитие чрез подкрепа за малки и средни предприятия и малки предприемачи, увеличаване на иновационния капацитет на града, стимулиране на публично-частните партньорства, инвестиционна подготовка на територията за бизнес и строителство, повишаване квалификацията на работната сила.

- Околна среда чрез опазване водата, въздуха, земята и защита от шум, създаване на нови паркове, зони за отдих и реконструкция на градски зелени площи, превенция на риска, енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници, предотвратяване и отстраняване на екологични щети и сметосъбиране.

- Качествена градска среда чрез обновяване на изоставени градски зони за бизнес и услуги, промяна и обновяване на изостанали или недостатъчно използвани зони в съответствие с действащ устройствен план.

- Достъпност чрез създаване и подобряване на системи за интегриран масов обществен пътнически транспорт, развитие на екологичен и енергоспестяващ МОПТ, инвестиции в технически организационни мерки за управление на МОПТ.

- Самоуправление чрез интегриран подход към устойчивото развитие на градовете, гражданско участие, партньорство, мрежи и обмяна на опит за добри практики.

SWOT анализът на зоната показва, че тя се характеризира с повече силни страни отколкото слаби и с повече възможности отколкото заплахи. Следователно за тази територия е необходима агресивна стратегия, насочена към използването на силните страни и потенциалите и възможностите за развитие.

В ИПГВР са заложили следните мерки за интегрирано развитие на зоната:

И1. Развитие на качествена и модерна индустриална инфраструктура и опазване на околната среда. Изграждането на съвременна индустриална инфраструктура в унисон с европейските стандарти и норми е от изключително значение за бъдещото развитие на град Шумен. Обликът на града може да бъде определен от подобно икономическо развитие и за това трябва да бъдат взети в предвид основните предизвикателства за постигане на специфичната цел на зоната. Цялостно обновяване на техническата инфраструктура и изграждане на нова такава ще допринесе за по-добър достъп до зоната и за подобряване екологичните показатели на средата.

И2. Развитие на бизнеса и кадровите ресурси. Необходимо е внедряване на иновации и технологичен прогрес за развитие на бизнес сектора като фактор свързан с положително и цялостно развитие на града, икономически подем и повишаване качеството на живот. Зоната се очертава като територия с високи нива на продължителна безработица и ниски нива на заетост и затова са необходими мерки за повишаване квалификацията на населението, а оттам и възможностите за заетост.

В плана са предвидени следните групи проекти за реализиране на заложените мерки:

Мярка И1: Развитие на качествена и модерна индустриална инфраструктура и опазване на околната среда. Групи проекти:

1.1. Техническа инфраструктура

1.2. Градска среда

1.3. Околна среда

Мярка И2: Развитие на бизнеса и кадровите ресурси. Групи проекти:

2.1 Развитие на човешките ресурси, квалификация и заетост

2.2 Иновации и технологичен прогрес

Избраната стратегия съответства на визията, мисията и специфичните цели на ИПГВР. Тя е адаптирана към обкръжаващата среда и е насочена към развитието на отделните области на интегрирано планиране. Специфичните цели за всяка зона са уникални и задават решение на задълбочаващите се проблеми и наличните потенциали за развитие.

Чрез отделни проекти реализирането на ИПГВР ще изпълни определените цели и така ще достигне до осъществяване на планираната визия. Идентифицираните проекти са предвидени за изпълнение както в определените три зони за въздействие, така и на територията на целия град - при проектите с общоградско значение („Воден цикъл“). Планът е насочен към реализиране на целите и приоритетите чрез изпълнението на проекти, които са превърнати във възможности и създават общата визия за постигане на устойчиво дългосрочно възстановяване и развитие на града.

В ИПГВР са описани актуални проектни идеи, разработени проекти, вкл. такива, получили финансиране или реализирани в последно време в община Шумен.

Програмата за реализация, като компонент на ИПГВР представлява документалното изложение на планирането, финансирането и управлението на проектите и дейностите, осигуряващи функционални връзки на градовете и реализирани извън определените зони за въздействие.

В ИПГВР са посочени източниците на финансиране по зони за въздействие, както и очакваните резултати по области на интегрирано планиране.

Актуални проектни идеи,
разработени проекти, вкл. такива, получили финансиране
или реализирани в последно време в община Шумен
/ИПГВР/

Наименование	Източник	Стойност в лева	Позиция в проекта
Изготвяне на проект за Регионална библиотека „Стилиан Чилингиров”	МРРБ	12000	Водеща организация
Изготвяне на проект за Регионалния исторически музей в град Шумен	МРРБ	16000	Водеща организация
Изготвяне на проект за ”Създаване на благоприятна среда с условия за спорт и отдих в д Шумен”	МРРБ	18000	Водеща организация
„Общински социален комплекс за възрастни хора с увреждания” - Първи етап	Красива България	221994	Водеща организация
”Ремонт на ГПЧЕ „Н. Й. Вапцаров“	СИФ	389819	Водеща организация
” Да си помогнем заедно”	USAID	13154	Водеща организация
Стратегия за устойчиво туристическо развитие и валоризация на природните и културни ресурси в седем села от община	Министерство на правосъдието	43412	Водеща организация
”Чиста и красива улица“	Фондация Лале	5750	Водеща организация
Пилотен модел за енергийна ефективност и използване на възобновяеми енергийни източници	Фондация Лале	5792	Водеща организация
Адаптиране на Исторически музей - Шумен със съоръжения за достъп на хора с увреждания	Агенция за хората с увреждания	40284	Водеща организация
Нова отоплителна инсталация СОУ ”Васил Левски”	МОН	413940	Водеща организация
Подмяна на отоплителна инсталация СОУ ”Панайот Волов“	МОН	477548	Водеща организация
”Обновяване на фанфарен оркестър при II ОУ „Д-Р Петър Берон“- Шумен”	МОН	10221	Водеща организация

Екоклуб „Приатели на природата“	МОН	8110	Водеща организация
„Гордея се с моето училище“	МОН	9082	Водеща организация
Видеонаблюдение на 15 общински училища в град Шумен	МОН	80000	Водеща организация
”Общински социален комплекс за възрастни и хора с увреждания” — Втори и етап	Проект ”Красива България”	166793	Водеща организация
„Компютърен свят-достъп за всеки”	Фондация Лале	4471	Водеща организация
„Специализиран транспорт за хора с увреждания - потребители на социални услуги, предоставяни от СНЦ ”Бъдеще за инвалидите”	Фондация Лале	49472	Водеща организация
„Достъпна социална среда за хора с увреждания в ДКТ ” Васил Друмев	Агенция за хората с увреждания	12851	Водеща организация
”Адаптиране на РБ „Ст. Чилингиров“ – Шумен със съоръжения за достъп на хора с увреждания“	Агенция за хората с увреждания	72356	Водеща организация

Рехабилитация на уличните настилки в Шумен	МРРБ	1200000	Водеща организация
Община Шумен в партньорство с Община Адапазаръ	Грантова схема, която подкрепя създаването на устойчиво сътрудничество и диалог между общини от страни-членки на Европейския съюз и от Турция	220000	Партньор
“Обичам го това училище“	ОП“ Развитие на човешките ресурси”	48790	Водеща организация
15 училища	Модул „Развитие на извънкласната и извънучилищната дейност” към МОН		Водеща организация
Оптимизация на ежа “Благоустрояване на централна алея в Парк “Кьошкьове”	“Красива България”	370000 199056	Водеща организация
“Ремонт на къща “ Елеонора” и адаптирането и в център за изкуство и туризъм”	„Красива България”	186671	Водеща организация
Адаптиране на недовършена сграда на училище „Гео Милев“ в ОДЗ	СИФ	389819	Водеща организация

Изграждане на захранващ водопровод с южна I ,2 км от съществуващ водоем до границата на индустриалната зона	ФАР	650000,00	Водеща организация
Проект „Образователни читални за роми”	Ромски образователен фонд	110215	Водеща организация
Проект ” Ремонт III ОУ ” Е. Марковски”	ФАР	322860	Водеща организация
Проект “Подобряване достъпна до културни услуги в периферна и мултиетническа градска среда. Ремонт и рехабилитация на НЧ „Стилиян Чилингиров“	ОП ”Регионално развитие“	383831	Водеща организация
Ремонт, реконструкция и оборудване на Дом за стари хора с отделение за лежачо болни ”Д-р Стефан Смядовски” -	ОП ”Регионално развитие ”	5267940	Водеща организация
НЧ “ Асен Златаров“	МК	2600	Водеща организация
НЧ ” Добри и Люцканов”	МК	4545	Водеща организация
Оборудване и развитие на дейността на читалищата в Община Шумен	МК	58512	Водеща организация
Облагородяване на зелените площи и детска площадка, находяща се на ул. “Охрид”, гр. Шумен	“За чиста околна среда“, МОСВ	9992	Водеща организация
Почистване, озеленяване и облагородяване на междублоково пространство в кв. Боян Българанов, ад Шумен	“ За чиста околна среда“, МОСВ	7899	Водеща организация
Почистване, озеленяване и облагородяване на ЦДГ космонавт“	”За чиста околна среда“, МОСВ	2952	Водеща организация
Почистване, озеленяване и облагородяване на зона за отдих в град Шумен, градинка на ъгъла на ул. “ Стефан Изворски” и бул. “Ришки проход“	“За чиста околна среда”, МОСВ	4120	Водеща организация
Озеленяване и почистване на терена около Арменското училище	“ За чиста околна среда“, МОСВ	2956	Водеща организация
”Почистване и облагородяване на пространството до Томбул джамия - вторият по големина действащ мюсюлмански храм на Балканския полуостров“	” За чиста околна среда”, МОСВ	8859	Водеща организация
”Естетизиране и озеленяване на околното пространство на Регионална библиотека „Стилиян Чилингиров“	“За чиста околна среда“, МОСВ	9935	Водеща организация

Почистване и облагородяване на зелени площи и детски площадки в кв. Дивдядово	”За чиста околна среда“, МОСВ	8914	Водеща организация
Възстановяване на Шуменска крепост люлка на цивилизациите по българските земи	Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство	813050	Водеща организация
Ремонт, саниране и подмяна на дограма в 10 общински училища	ОП ”Регионално развитие”	5999921	Водеща организация
Интегрирано подобряване на общинската пътна мрежа за по-добра достъпност и мобилност на територията на община	ОП ”Регионално развитие ”	4999305	Водеща организация
Изграждане на захранващ водопровод с дължина 1,2 км от съществуващ водоем до границата на индустриалната зона	ФАР	1587725	Водеща организация
Многообразие на културни етноси	Център за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства	40000	Водеща организация
„Реконструкция на улична мрежа“ в Шумен	МРРБ	1628987	Водеща организация
“Рехабилитация на улична мрежа и водопровод в населени места с компактно ромско население, Община Шумен”	МРРБ	1355817	Водеща организация
Ремонт, саниране, подмяна на дограма и изграждане на достъп за инвалиди в Младежки дом, Народно читалище „Асен Златаров”, Народно читалище „Боян Пенев” и Народно читалище „Просвета”, град Шумен; Народно читалище „Образование”, с. Овчарово, Народно читалище „Просвета”, с. Мадара, Народно читалище „Пробуда”, с. Радко Димитриево, Народно читалище „Земеделец”, с. Панайот Волов , Народно читалище в Царев брод	ОП “Регионално развитие“	4583955	Водеща организация
”Благоустрояване на централна алея в Парк “Кьошкове”	Проект “Красива България”	199980	Водеща организация
Ремонт на физкултурни салони в СОУ	Проект ”Красива	199289	Водеща

"Сава Доброплодни"	България"		организация
"Подобряване на градската среда в Шумен рехабилитация на ул. Христо Ботев, централната пешеходна зона и Градската	ОП „Регионално развитие“	7992546	Водеща организация
Оптимизиране на училищната мрежа	НП ” Оптимизация на училищната мрежа“	750000	Водеща организация
" Изплащане обезщетения на персонала“	НП оптимизация на училищната мрежа“	169383	Водеща организация
Подпомагане храненето на децата и учениците	НП ” По-пълно обхващане на учениците в задължителна възраст“	128503	Водеща организация
Учебници и учебни помагала	НП ”По-пълно обхващане на учениците в задължителна възраст"	527647	Водеща организация
" Диференцирано заплащане"	НП “Диференцирано заплащане”		Водеща организация
“С грижа за всеки ученик“	НП "С грижа за всеки ученик”	37806	Водеща организация
Проект „Спорт за всички” ,ПМС № 129	НП “Съфинансиране на общински инвестиционни обекти”	34117	Водеща организация
Програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби	НП ”Съфинансиране на общински инвестиционни обекти”	24640	Водеща организация
Проект ”Да отгледаш таланта”	ОП ”Развитие на човешките ресурси“	377438	Водеща организация
"Общински социален комплекс за възрастни и хора с увреждания”—трети етап	Проект “ Красива България“	998 750	Водеща организация
"Укрепване на срутище по панорамен път Шумен към туристически комплекс ”Създатели на Българската държава от км 0+60 до 0+430“	ОП ”Регионално развитие“	998335	Водеща организация
Община Шумен — Модерна администрация	ОП “Административен капацитет”	277400	Водеща организация

с мисъл за хората			
Програма " Мерки за насърчаване на заетостта"	МТСП	305858	Водеща организация
Адаптирането на къща „Елеонора“ в център за култура, изкуство и туризъм“	Проект "Красива България“	199594	Водеща организация
НЧ " Боян Пенев"	МК	3340	Водеща организация
НЧ " Доб и Войников“	МК	4800	Водеща организация
НЧ Чилингиров“ ”Ст.	МК	7750	Водеща организация
Оборудване и развитие на дейността на читалищата в Община Шумен	МК	23631	Водеща организация
Оптимизиране на училищната мрежа	НП оптимизация на училищната мрежа“	250000	Водеща организация
Изплащане обезщетения на персонала	НП "Оптимизация на училищната мрежа“	131397	Водеща организация
Без свободен час	НП " Оптимизация на училищната мрежа"	49428	Водеща организация
Подпомагане храненето на децата и учениците	НП "По-пълно обхващане на учениците в задължителна възраст"	324568	Водеща организация
Учебници и учебни помагала	НП "По-пълно обхващане на учениците в задължителна възраст"	277483	Водеща организация
Целодневно организиране и столово хранене	НП По-пълно обхващане на учениците в задължителна възраст"	184222	Водеща организация
Диференцирано заплащане	НП "Диференцирано заплащане"	413745	Водеща организация
Кариерно развитие на учителите и възпитателите	НП "Диференцирано заплащане"		Водеща организация
С грижа за всеки ученик	НП " С грижа за всеки ученик"	42497	Водеща организация

НП ” Информационни и комуникационни технологии в училище“ и ” Въвеждане на система за национално стандартизирано външно оценяване”	НП ” Информационни и комуникационни технологии в училище“ и ”Въвеждане на система за национално стандартизирано външно оценяване“	22850	Водеща организация
--	---	-------	--------------------

Достъпна среда за хора с увреждания	НП "Съфинансиране на Общински инвестиционни проекти"	37617	Водеща организация
Изграждане на спортни площадки и съоръжения	НП "Съфинансиране на Общински инвестиционни проекти"	35608	Водеща организация
Проект "Спорт за всички", ПМС №129	НП "Училището територия на учениците"	29771	Водеща организация
Мерки за закрила на деца с изявени дарби	НП "Училището територия на учениците"	27720	Водеща организация
"Разкриване на трапезария за социално слаби"	МТСП	18000	Водеща организация
Община Шумен - модерно и ефективно управление на човешките ресурси в администрацията с акцент върху структурите с компетенции в здравеопазване и образование	ОП "Административен капацитет"	579960	Водеща организация
Модернизация на общинската образователна инфраструктура в Община Шумен	ОП "Регионално развитие"	5288680	Водеща организация
"Интервенция върху критична инфраструктура на Община Шумен"	ОП "Регионално развитие"	1023050	Водеща организация
Социален асистент и домашен помощник III	ОП "Развитие на Човешките с и"	198545	Водеща организация
Социален асистент и домашен помощник фаза III (в партньорство със СНЦ „СШСР“	ОП "Развитие на човешките ресурси"	196000	Водеща организация
„За по-добро бъдеще на децата“	ОП "Развитие на човешките ресурси"	290 000	Водеща организация
Програма "Мерки за насърчаване на заетостта"	МТСП	208315	Водеща организация
НЧ „Ст. Чилингиров“	МК	3450	Водеща организация
НЧ "Пробуда"	МК	3303	Водеща организация

НЧ „Боян Пенев”	МК	3920	Водеща организация
Оборудване и развитие на дейността на читалищата в Община Шумен	МК	15532	Водеща организация
Изплащане обезщетения на персонала	НП "Оптимизация на Училищната м ежа"	223781	Водеща организация
Без свободен час	НП "Оптимизация на Училищната м ежа"	41600	Водеща организация
Подпомагане храненето на децата и учениците	НП "По-пълно обхващане на учениците в задължителна възраст"	253594	Водеща организация
Учебници и учебни помагала	НП "По-пълно обхващане на учениците в задължителна възраст"	286004	Водеща организация
Целодневно организиране и столово хранене	НП "По-пълно обхващане на учениците в задължителна възраст"	241779	Водеща организация
Диференцирано заплащане	НП" Диференцирано заплащане"	65309	Водеща организация
Кариерно развитие на учителите и възпитателите	НП" Диференцирано заплащане"	9300	Водеща организация
С грижа за всеки ученик	НП "С грижа за всеки ученик"	50540	Водеща организация

Подкрепа на целодневно обучение на учениците от начален етап	Информационни и комуникационни технологии в училище“ и “Въвеждане на система за национално стандартизирано външно оценяване”	35826	Водеща организация
Проект ” Спорт за всички” , ПМС № 129	НП ”Информационни и Комуникационни технологии в училище“ и ”Въвеждане на система	32225	Водеща организация

	за национално стандартизирано външно оценяване”		
Програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби	НП "Информационни и Комуникационни технологии в училище“ и „Въвеждане на система за национално стандартизирано външно оценяване”	27240	Водеща организация
Проект ” Заедно сме по-добри”	НП "Информационни и Комуникационни технологии в училище“ и “Въвеждане на система за национално стандартизирано външно оценяване”		Водеща организация
„Ромски приказки“	ЦНДУЕМ	10000	Водеща организация
”Трапезария за социално слаби”	МТСП	13000	Водеща организация
“Общински социален комплекс за възрастни и хора с увреждания”— четвърти етап	Проект ”Красива България“	500000	Водеща организация
„Шумен — живият ад“	ОПРР	496924 399997	Водеща организация
Европейски информационен център Програма ”Мерки за насърчаване на заетостта”	ОПТП, МТСП	156312	Водеща организация
„Изготвяне на Интегриран план за възстановяване и развитие на . III	ОПРР	499740	Водеща организация
„Оттука започва България”	ОПРР	3141132	Водеща организация
ул. “Охрид”	”За чиста околна среда“, МОСВ	9992	Водеща организация
ул. ”Ж. Спиридонов“	”За чиста околна среда“, МОСВ	9907	Водеща организация

ул. "Бели лом"	"За чиста околна среда", МОСВ	9972	Водеща организация
ул. „Август Попов“	"За чиста околна среда", МОСВ	9996	Водеща организация
РБ "Ст. Чилингиров"	"За чиста околна среда", МОСВ	9985	Водеща организация
Пространство до Томбул джамия	"За чиста околна среда", МОСВ	8860	Водеща организация
10. Дивдядово	"За чиста околна среда", МОСВ	7553	Водеща организация
кв. Тракия	"За чиста околна среда", МОСВ	9734	Водеща организация
МГ № 2	"За чиста околна среда", МОСВ	4960	Водеща организация
ЦДГ № 5	"За чиста околна среда", МОСВ	3900	Водеща организация
ЦДГ №	"За чиста околна среда", МОСВ	4502	Водеща организация
ЦДГ № 12	"За чиста околна среда", МОСВ	4658	Водеща организация
ЦДГ № 19	"За чиста околна среда", МОСВ	4977	Водеща организация
ЦДГ № 24	"За чиста околна среда", МОСВ	4798	Водеща организация
ЦДГ № 25	"За чиста околна среда", МОСВ	5000	Водеща организация
ЦДГ № 32	"За чиста околна среда", МОСВ	4880	Водеща организация
ЦДГ № 35	"За чиста околна среда",	4875	Водеща организация

	МОСВ		
ЦДГ кв. Дивдядово	“ За чиста околна среда“, МОСВ	3980	Водеща организация
ОДЗ ”Щурче”	”За чиста околна среда“, МОСВ	4979	Водеща организация
ОДК	”За чиста околна среда“, МОСВ	4879	Водеща организация
НУ мл. Р. Блъсков”	”За чиста околна среда“, МОСВ	4690	Водеща организация
П ОУ ”Д-р П. Берон”	”За чиста околна среда“, МОСВ	4864	Водеща организация
СОУ „П. Волов“	”За чиста околна среда“, МОСВ	4970	Водеща организация
ГПЧЕ “Никола Йонков Вапцаров”	”За чиста околна среда“, МОСВ	4883	Водеща организация
ПГ строителство, архитектура и геодезия	”За чиста околна среда“, МОСВ	4996	Водеща организация
Сдружение “Еко клуб Шуменско плато“	”За чиста околна среда“, МОСВ	2935	Водеща организация
СНЦ “ ВДОВИЦИ И ВДОВЦИ”	”За чиста околна среда“, МОСВ	3000	Водеща организация
Създаване на общностен център ”Гео Милев“	МСТП	1597000	Водеща организация
Изграждане на центрове за настаняване от семеен тип	ОП „Регионално развитие“	2320560	Водеща организация
Изграждане на социални жилища	ОП „Регионално развитие“	3100000	Водеща организация
Оборудване на КОЦ Шумен	ОП „Регионално развитие“	6645520	Водеща организация
Воден цикъл на град Шумен – II етап	ОП „Околна среда“	84802311	Водеща организация

**Източници на финансиране
по зони за въздействие /ИПГВР/**

Зона с преобладаващ социален характер

Групи проекти	
<p>1.1 Обновяване на жилищен фонд, публични пространства и техническа инфраструктура</p>	ОП „Региони в растеж“
	Приоритетна ос 1. ” Устойчиво и интегрирано градско развитие“
	1. 1. Предоставяне на подкрепа за енергийната ефективност и за използването на енергия от възобновяеми източници в публични инфраструктури, включително в публични сгради, и в жилищния сектор
	1.2 Действия за подобряване на градската околна среда, в това число възобновяване на терените за вторично застрояване и намаляване на замърсяването на
	Приоритетна ос 8: Техническа помощ
<p>1.2 Обновяване и енергийна ефективност на спортна, образователна и културна инфраструктура</p>	ОП „Региони в растеж“
	Приоритетна ос 1. ” Устойчиво развитие на градско развитие”
	1.2 Действия за подобряване на градската околна среда, в това число възобновяване на терените за вторично застрояване и намаляване на замърсяването на въздуха
	1.3 Опазване, популяризиране и развитие на културното и природно наследство
	1.4 Инвестиции в образованието, уменията и ученето през целия живот посредством изграждането на образователна инфраструктура и на инфраструктура за обучение
	Приоритетна ос 2: Държавна образователна инфраструктура
<p>2.1 Рехабилитация на социална и здравна</p>	ОП „Региони в растеж“
	Приоритетна ос 1. “Устойчиво интегрирано градско развитие“

инфраструктура	<p>1.5 Инвестиране в здравна и социална инфраструктура, която допринася за националното, регионалното и местното развитие, понижаване на неравнопоставеността по отношение на здравния статус и преминаване от служби на институционално равнище към и на местно равнище</p> <p>Приоритетна ос 3: Регионална здравна инфраструктура</p> <p>3.1 .Инвестиране в здравна и социална инфраструктура, която допринася за националното, регионалното и местното развитие, понижаване на неравнопоставеността по отношение на здравния статус и преминаване от служби на институционално равнище към и на местно равнище</p> <p>Приоритетна ос 4: Регионална социална инфраструктура</p> <p>4.1 .Инвестиране в здравна и социална инфраструктура, която допринася за националното, регионалното и местното развитие, понижаване на неравнопоставеността по отношение на здравния статус и преминаване от служби на институционално равнище към би на местно равнище</p>
2.2 Повишаване на качеството на живот и социална интеграция на изолирани и маргинализирани	ОП „Развитие на човешките ресурси“
2.3 Повишаване на образователното равнище на населението	<p>ОП „Развитие на човешките ресурси“</p> <p>ОП „Наука образование за интелигентен растеж“</p> <p>Приоритетна ос 3. ” Образование, умения и учене през целия живот ”</p> <p>Приоритетна ос 4. “ Образователна среда за активно социално приобщаване</p> <p>Приоритетна ос 5. ” Образователна и ИКТ инфраструктура</p> <p>ОП ”Иновации и конкурентоспособност“</p> <p>1.1: Творческа инфраструктура и НИРД</p>
3.1 Развитие на човешките ресурси	ОП „Развитие на човешките ресурси“

и заетост	
3.2 Научно-изследователска и развойна дейност	ОП Иновации и конкурентоспособност“
	Под Приоритет 1.1: Иновативен капацитет и инфраструктура
	ОП На и образование за интелигентен растеж“
	Приоритетна ос 1. „Научни изследвания и технологично развитие”
	1.1: Укрепване на инфраструктурата, необходима за научноизследователска и иновационна дейност, подобряване на капацитета за реализиране на достижения в области на научноизследователската и иновационната дейност и насърчаване на центрове за върхови постижения и за компетентност, по-специално центрове, които са интерес за Европа
	Приоритетна ос 2. Наука и образование за мобилност, предприемачество и реална заетост”
	2.2 Достъп до заетост за търсещите работа и неактивните лица, включително местните инициативи за заетост, и подкрепа за мобилността на работната сила

Субекти, които участват в реализацията на мерките: общинска администрация, културни институции, социални институции, НПО, обекти на образованието, центрове за обучение и преквалификация, местно население, експерти в сферата на урбанизма и градския дизайн, представители на етажната собственост, комуникатори.

Зона на публични функции с висока обществена значимост

Групи проекти	Финансиране
1.1. Рехабилитация на административна, образователна и спортна инфраструктура	ОП „Региони в растеж“
	Приоритетна ос 1. ”Устойчиво и интегрирано градско развитие“
	1.1 Предоставяне на подкрепа за енергийната ефективност и за използването на енергия от възобновяеми източници в публични ин и включително в публични сгради, и в жилищния сектор
	1.2 Действия за подобряване на градската околна среда, в това число възобновяване на терените за вторично застрояване и намаляване на замърсяването на въздуха

	<p>1.4 Инвестиции в образованието, уменията и ученето през целия живот посредством изграждането на образователна инфраструктура и на инфраструктура за обучение</p> <p>Приоритетна ос 2: Държавна образователна инфраструктура</p> <p>2.1 Инвестиции в образованието, уменията и ученето през целия живот посредством изграждането на образователна инфраструктура и на инфраструктура за обучение</p>
1.2. Достъпна и модернизирана градска среда	<p>ОП „Региони в растеж“</p> <p>Приоритетна ос 1. „Устойчиво и интегрирано градско развитие“</p> <p>1.2 Действия за подобряване на градската околна среда, в това число възобновяване на терените за вторично застрояване и намаляване на замърсяването на въздуха.</p> <p>Приоритетна ос 8: Техническа помощ</p>
2.1 Рехабилитация на обекти на културната инфраструктура	<p>ОП „Региони в растеж“</p> <p>Приоритетна ос 1. „Устойчиво и интегрирано градско развитие ”</p> <p>1.3 Опазване, популяризиране и развитие на културното и природно наследство</p>
2.2 Маркетинг и реклама на културните ценности	<p>ОП „Добро управление“</p> <p>Приоритетна ос 2: Предоставяне на качествени услуги и на гражданите и бизнеса и развитие на електронното управление и правосъдие</p> <p>ОП Иновации и конкурентоспособност“</p> <p>1.1: Творческа индустрия и НИРД</p>
3.1. Ефективна администрация	<p>ОП „Добро управление“</p> <p>Приоритетна ос 1 : Повишаване на институционалния капацитет, ефективността и ефикасността на публичната администрация и съдебната система</p> <p>Приоритетна ос 2: Предоставяне на качествени услуги и на гражданите и бизнеса и развитие на електронното управление и правосъдие</p> <p>УРБАКТ VI C</p>
3.2. Повишаване на	ОП Развитие на човешките е си“

заетостта и
компетенциите на
населението

УРБАКТ VI C

Субекти, които участват в реализацията на мерките: културни, социални и образователни институции, информационен център, НПО, центрове за обучение и преквалификация, местно население, млади предприемачи и представители на бизнеса, художници и артисти, културни дейци, експерти в сферата на урбанизма и градския дизайн.

Зона с потенциал за икономическо развитие

Групи проекти	Финансиране
1.1. Техническа инфраструктура	ОП „Региони в растеж“
	Приоритетна ос 1. “ Устойчиво и интегрирано градско развитие” 1.2 Действия за подобряване на градската околна среда, в това число възобновяване на терените за вторично застрояване и намаляване на замърсяването на въздуха
1.2. Градска среда	ОП „Региони в растеж“
	Приоритетна ос 1. ” Устойчиво и интегрирано градско развитие“ 1.2 Действия за подобряване на градската околна среда, в това число възобновяване на терените за вторично застрояване и намаляване на замърсяването на въздуха
1.3. Околна среда	ОП „Околна среда“
	Приоритетна ос 2. ”Отпадъци”
	Приоритетна ос 3. ”Биоразнообразие”
	ОП „Иновации и конкурентоспособност“
	Подприоритет 3. 1 : Ниско-въглеродни технологии и енергийна ефективност в предприятията
2.1 Развитие на човешките ресурси, квалификация и заетост	ОП „Развитие на човешките ресурси“
2.2 Иновации и технологичен прогрес	ОП ”Иновации и конкурентоспособност”
	ПРИОРИТЕТНА ОС 1 „Иновации и предприемачество”
	ПРИОРИТЕТНА ОС 2 „Конкурентоспособност и ресурсна

ефективност

Субекти, които участват в реализацията на мерките: местна администрация, местно население, представители на бизнеса в града, еколози, експерти в сферата на урбанизма и градския дизайн.

Очаквани резултати по области
на интегрирано планиране /ИПГВР/

Области на интегрирано планиране	Очаквани резултати
Икономическо развитие	<ul style="list-style-type: none"> - повишаване ефективността на малките и средни предприятия - развитие на предприемаческите инициативи на младите хора - растеж на заетостта - подобряване на инвестиционния климат - развитие на иновациите и технологичен прогрес - развитие на нови продукти - увеличаване на обема на производството - развитие на човешките ресурси - популяризиране на туристическия продукт
Социална интеграция	<ul style="list-style-type: none"> - решаване на проблема с младежката заетост - информирано вземане на решения от местното население - обмен на преподаватели, студенти и научни работници - преквалификация, съвместни научни изследвания и обмен на информация - социална защита и равнопоставеност - въвеждане на ИКТ и нови методи на обучение
Околна среда	<ul style="list-style-type: none"> - намаляване на вредните емисии и замърсяването - опазване на различните компоненти на околната среда - запазване, реновация и реклама на наличните природни дадености - повишаване енергийната ефективност чрез използване на възобновяеми енергийни източници

<p>Качествена градска среда</p>	<ul style="list-style-type: none"> - възстановяване на териториите в упадък и ускоряване развитието на териториите с наличен потенциал - развитието на публичните пространства (пешеходни пространства, паркове, зони за отдих) - реновация и енергийна ефективност на сграден фонд - безопасна градска среда - атрактивна и привлекателна физическа среда
<p>Достъпност</p>	<ul style="list-style-type: none"> - рехабилитация на техническата инфраструктура - осигуряване на равни възможности за достъп на хора в неравностойно положение - увеличаване дела на хора, получаващи образователни с п и условия съответстващи на техните потребности
<p>Самоуправление</p>	<ul style="list-style-type: none"> - открити и прозрачни бизнес процеси - изграждане и насърчаването на партньорства и сътрудничество - по-точна отчетност, коректност и прозрачност на изразходваните средства - повишаване знанията и уменията на местната администрация - добро управление

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИПГВР

1. Източници на финансиране

Интегрираният план за градско възстановяване и развитие на град Шумен е основен документ за развитие на града за периода до 2020 г., който в значителна степен е предвидил възможност за финансиране със средства от Оперативните програми и други финансови инструменти. В ИПГВР са заложиени различни източници за финансиране на проектите: Привлечени средства по оперативните програми; собствени средства за съфинансиране; изцяло собствени средства; средства от републиканския бюджет; привлечени средства по национални програми, други инвестиционни фондове; средства от частни инвеститори; други донори; дарения.

2.1.1. Инвестиционна програма

За изпълнение на Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие 2014-2020 беше проведена процедура по директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие” на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020. В съответствие с Насоките за кандидатстване по процедурата на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16RFO001-1.001-040 „Изпълнение на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие“ по приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие” на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020г. Община Шумен разработи Инвестиционна програма, която беше подадена до Управляващия орган на Оперативна програма „Региони в растеж“ на 23.03.2016г.

На 18.05.2016 год. беше сключено споразумение за реализация на програмата по процедура BG16RFOP001-1.040 „Изпълнение Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие 2014-2020 – инвестиционни програми“ между МРРБ, УО на ОПРР, ГД ПРР и Община Шумен

Процедурата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16RFOP001-1.001-0391 „Изпълнение на Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие” се реализира в рамките на приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие” на ОПРР 2014-2020. Моделът определи пространствената политика и балансиращата роля на гр. Шумен за региона при предоставяне на основни услуги за населението, за привличане на инвеститори и създаване на възможности за работа.

Инвестиционната програма на Община Шумен беше разработена в съответствие със широкия набор от допустими инвестиции по ос 1 на ОПРР, при фокусиране в рамките на зоните на въздействие на Интегрирания план за градско възстановяване и развитие. Беше отчетено, че за да се създаде привлекателна градска среда, следва да се включат проекти, насочени към определени градски райони, физическото им обновяване и благоустройство, интервенциите в зони с потенциал за икономическо развитие биха дали импулс за съживяване на местните икономики, запазване на съществуващите и създаване на нови работни места, а чрез осигуряването на подходяща социална инфраструктура ще се постигне интеграция на уязвими и други групи в неравностойно положение.

Развитието на културния живот и инфраструктурата в градовете беше взето предвид като фактор, който ще допринесе за социалното включване и ще повиши качеството на живот на хората, живеещи в тях. Обновяването на материалната база на образователната инфраструктура беше определено като водещо, тъй като щеше да доведе до цялостно подобряване на учебния процес и улесняване на въвеждането на нови методи на обучение, които да повишат и задържат интереса на учениците и да повишат мотивацията им за по-добра активност при усвояване на знанията и реализацията им на пазара на труда.

Целта на ИПГВР и на Инвестиционната програма беше да се постигне синергичен ефект от координираното изпълнение на различни местни секторни политики и инвестиции на териториално ниво, така че цялостното решение да надхвърли добавената стойност, която би се получила ако тези политики и инвестиции биха били изпълнени по отделно.

Спазвайки изискванията и указанията за избор на проекти, след широко обществено обсъждане (проведено още с одобряването на индикативните списъци с проекти в ИПВГР), работната група, назначена със Заповед на кмета, приоритетно подбра обекти, по които не са извършвани ремонти и реконструкция повече от 20 години (училища, тротоари, алеи, междублокови пространства, зелени площи и улично осветление). В Инвестиционната програма бяха включени 13 обекта на интервенция, проектите за които отговаряха на изискванията на процедурата съгласно определените минимални критерии, или можеше да бъдат доработени до подаването на проектните предложения.

В Основния списък на Инвестиционната програма бяха включени следните основни проекти и обекти на интервенция по приоритети:

1. Градска среда – обща стойност – 7 178 080,97 лв.

- Благоустрояване, изграждане и рехабилитация на пешеходни алеи и тротоари (вкл. улично осветление)“ в района на кв. Тракия (11 бр. улици) на стойност 2 539 032.27 лв.

- Рехабилитация на ул. „Гича“ на стойност 2 031 968.85 лв.

- Благоустрояване на зелена площ до „ДКЦ I – Шумен“ ЕООД на стойност 666 718.54 лв.

- Благоустрояване на района на кръстовището на ул. „Станционна“, бул. „Симеон Велики“ (в т.ч. тротоари, вътрешно-квартални алеи, площадки, осветление) – стойност 1 292 705.00 лв.

- Благоустрояване, изграждане и рехабилитация на пешеходни алеи и тротоар в района на ул. „Съединение“ (в т.ч. улично осветление и озеленяване) от Пенсионерски клуб № 7 до Съдебната палата на стойност 647 656.30 лв.

2. Социална инфраструктура (включително културна инфраструктура) – обща стойност 6 436 878.67 лв.

В т. ч.:

Социална инфраструктура – обща стойност 2 929 500,00 лв.:

- Изграждане на нови социални жилища – кв. Тракия (два броя жилищни блокове с общо 60 апартамента) - стойност 2 929 500,00 лв.

Културна инфраструктура – обща стойност 3 507 378,67 лв.:

- Общински младежки дом (цялостно саниране за енергийна ефективност и достъпна среда) – стойност 1 910 781.90 лв.
- Летен театър (цялостна реконструкция) – стойност 1 596 596.77 лв.
- 3. Образователна инфраструктура – обща стойност 12 721 080,00 лв.
- СОУ „Васил Левски” – стойност 3 488 990.00 лв.
- СОУ „Трайко Симеонов” – стойност 4 823 750.00 лв.
- НУ „Илия Рашков Блъсков” – стойност 1 089 600.00 лв.
- СОУ „Панайот Волов” – стойност 3 318 740.00 лв.

Общата стойност на проектите и обектите от Основния списък в Инвестиционната програма е в размер на 26 336 039.64 лв., от които размерът на БФП е 26 032 316.35 лв.

Съгласно указанията на УО на ОПРР в Инвестиционната програма бяха включени допълнителни проекти и обекти на интервенция по приоритети, както следва:

1. Градска среда – обща стойност 6 195 350,00 лв.
 - Благоустрояване, изграждане и рехабилитиране на пешеходни алеи и тротоар в района на бул. „Славянски” от пл. „Кристал” до хотел Мадара – стойност 6 195 350,0 лв.

2. Социална инфраструктура (включително културна инфраструктура) – обща стойност 2 454 692,60 лв.

В т.ч.:

Културна инфраструктура:

- Регионален исторически музей - стойност 2 454 692,60 лв.
- 3. Образователна инфраструктура – обща стойност 4 597 036.81 лв.
 - Училищен комплекс СОУ „Сава Доброплодни”, ГПЧЕ „Никола Йонков Вапцаров” (цялостно благоустрояване на дворовете и площадките) – стойност 2 427 036,81 лв.
 - СОУ „Йоан Екзарх Български” (цялостно саниране) – стойност 2 170 000.00 лв.

Проектите и обектите на интервенция от Резервния списък на Инвестиционната програма възлизат на обща стойност 13 247 079.41 лв., от които БФП е в размер на 13 016 158.18 лв.

За периода от одобряването на Инвестиционната програма изпълнението ѝ по заложените в нея проекти е следното:

• **Проект „Благоустрояване и рехабилитация на части от техническата инфраструктура на гр. Шумен“**, заложен в група дейности Градска среда на обща стойност 7 178 080,97 лв., е изпълнен през периода 2017 – 2019 г. Проектът е разработен в изпълнение на Инвестиционната програма и финансиран от Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020г., приоритетна ос: „Устойчиво и интегрирано градско развитие“, процедура: „Изпълнение на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие 2014-2020-Шумен“.

В проектното предложение беше включено подобряване на ключови обекти от градската среда на град Шумен чрез рехабилитацията и благоустрояването им. Проектът беше пряко насочен към изпълнение на допустимите дейности: реконструкция, рехабилитация на пешеходни алеи и

тротоари, изграждане на велосипедни пътеки и алеи, пешеходни зони, обособяване на детски площадки, монтиране на паркова мебел – пейки, възстановяване на фонтани, създаване условия за достъп на хора с увреждания, въвеждане на енергоефективно уличното осветление и осветяване на паркове и междублокови пространства с енергоефективни осветителни тела.

В проекта бяха включени пет обекта на интервенция и бяха заложени и изпълнени следните дейности:

1) Обект "Благоустройство, изграждане и рехабилитиране на пешеходни алеи и тротоар в района на кв. "Тракия" - рехабилитация на настилките на пешеходните алеи, осигуряване на достъпна среда на групите в неравностойно положение и изграждане на енергоспестяващо улично осветление.

2) Обект "Рехабилитация на ул. Тича" - възстановяване на пътното платно, възстановяване на пътната настилка, рехабилитация на пешеходните алеи, осигуряване на достъпна среда на групите в неравностойно положение и изграждане на енергоспестяващо улично осветление.

3) Обект "Благоустройство на зелена площ до "Диагностично консултативен център I - Шумен" ЕООД" - рехабилитация на настилките на съществуващите тротоари, рехабилитация на пешеходните алеи, осигуряване на достъпна среда на групите в неравностойно положение и изграждане на енергоспестяващо улично и парково осветление.

4) Обект "Благоустройство на района на кръстовището на ул. "Стационарна", бул. "Симеон Велики" - рехабилитация на настилките на съществуващите тротоари, осигуряване на достъпна среда на групите в неравностойно положение, изграждане на енергоспестяващо улично и парково осветление, възстановяване на пътното платно, възстановяване на пътната настилка и облагородяване на зелени площи.

5) Обект "Благоустройство, изграждане и рехабилитиране на пешеходни алеи и тротоар в района на ул. "Съединение" от Пенсионерски клуб №7 до Съдебна палата" - рехабилитация на настилките на пешеходните алеи по северното протежение на улица "Съединение", осигуряване на достъпна среда на групите в неравностойно положение, изграждане на енергоспестяващо улично осветление, ремонт и подмяна на съоръжения на детска площадка и облагородяване на зелени площи.

Като резултат от изпълнението на дейностите по проекта строително-монтажните работи по проекта бяха качествено извършени, рехабилитирани бяха над 40 000 кв. м от градската среда на гр. Шумен, на 5 обекта бяха успешно и навременно въведени в експлоатация. С реализацията на проекта са постигнати очакваните резултати и целите на проекта: Подобряване качеството на градската, архитектурната и парковата среда в Шумен чрез възстановяване декоративната настилка на пешеходните алеи, бордюри и тротоари; Създаване на условия за интегриране на групите с неравностойно положение чрез изграждане на достъпна градска среда; Подобряване на естетическия облик на градския център, чрез подчертаване на идентичността на градския пейзаж в унисон с уникалното историческо наследство на гр. Шумен и

околния ландшафт; Активизиране и улесняване на социалните контакти чрез благоустрояване на места за отдих, срещи, детски площадки и др.

Основната цел на проекта беше повишаване качеството на живот, социалното включване и подобряване състоянието на компонентите на околната среда чрез благоустрояване на физическите елементи на градската среда.

Целевите групи бяха населението на града, вкл. хора в неравностойно положение, деца, младежи и хора в активна възраст, майки с деца, пенсионери.

В резултат от изпълнението на проекта бяха облагородени над 40 000 кв. м улици, тротоари, пешеходни алеи, осветление и междублокови пространства, с което се подобри качеството на градската среда и обновяване на лошо поддържаната поради липса на достатъчно средства и амортизирана инфраструктура. С тези интервенции се подобриха пряко икономическите и демографските условия на града, а косвено - екологичните и климатичните.

Проектът допринесе за постигане на качествени резултати, свързани с устройството на територията, общата конкурентоспособност и сближаването на регионите. С неговата реализация се повиши атрактивността и се подобри качеството на градската среда в град Шумен като това е предпоставка за осигуряване на устойчива и екологична градска среда за по-високо качество на живот и интензифициране на социалните контакти. Реализацията на проекта постигна неговите цели да доведе до повишаване качеството на живот, социалното включване и подобряване състоянието на компонентите на околната среда чрез благоустрояване на физическите елементи на градската среда, подобряване качеството на градската, архитектурната и парковата среда в Шумен чрез възстановяване декоративната настилка на пешеходните алеи, бордюри и тротоари, създаване на условия за интегриране на групите с неравностойно положение чрез изграждане на достъпна градска среда; подобряване на естетическия облик на градския център, чрез подчертаване на идентичността на градския пейзаж в унисон с уникалното историческо наследство на гр. Шумен и околния ландшафт; активизиране и улесняване на социалните контакти чрез благоустрояване на места за отдих, срещи, детски площадки и др.

• Проект „Подобряване на образователната инфраструктура в гр. Шумен“, заложен в група дейности Образователна инфраструктура на обща стойност 13 041 080,00 лв., е изпълнен през периода 2017 – 2019 г. Проектът е изготвен в изпълнение на Инвестиционната програма и финансиран от Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020 г., приоритетна ос: „Устойчиво и интегрирано градско развитие“, процедура: „Изпълнение на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие 2014-2020-Шумен“.

Проектното предложение беше насочено към основен ремонт, внедряване на мерки за подобряване на енергийната ефективност и модернизация на образователната инфраструктура в 4 училища в гр. Шумен. Чрез изпълнението на проекта беше удовлетворена потребността за осигуряването на обновена материално-техническа база и сграден фонд, което щеше да бъде предпоставка за равен достъп до качествено образование на всички нива на задължителното образование (предучилищно, основно и средно)

и намаляването на преждевременно напускащите училище, което е и основен фактор за приобщаващ растеж.

В проекта бяха включени четири обекта на интервенция:

- 1) СОУ "Панайот Волов";
- 2) СОУ "Васил Левски";
- 3) СОУ "Трайко Симеонов";
- 4) НУ "Ил. Р. Блъсков".

Бяха заложени и изпълнени следните дейности: ремонт и саниране на фасадите; подмяна на дограмата; ремонт и изолация на покривите; изолация на пододровите настилки; превеждане на съществуващото ел. осветление към действащите нормативни документи в съответствие със ЗЕЕ; вътрешен ремонт на сградите; подмяна на отоплителните инсталации; ремонт на ВиК инсталациите; вертикална планировка.

С реализацията на проекта беше постигната основната му цел за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна инфраструктура, която да обслужва потребностите от основни образователни услуги на територията на община Шумен, както и да осигури социално включване на учениците, включително от маргинализирани групи чрез подобряване и модернизиране на образователната среда за обучение и пребиваване и засилено присъствие в учебния процес.

Целевите групи по проекта бяха учениците от реновираните 4 училища на територията на гр. Шумен.

С изпълнението на проекта се постигна повишаване на качеството на живот, подобряване на човешкия капитал и възстановяване и съживяване на основни образователни функции на общината. Бяха постигнати специфичните цели на проекта: подобряване и модернизиране на съществуващата образователна материално-техническа база на община Шумен чрез ремонт на 4 училища; подобряване на енергийната ефективност чрез прилагане на енергоспестяващи и енергоефективни мерки в сградите; подобряване на микроклимата в образованието и създаване на условия за нормално протичане на учебния процес в съответствие с изискванията и потребностите на целевата група като предпоставка за повишаване на посещаемостта на занятията в училище; намаляване на емисиите на вредни вещества в околната среда.

Като резултат от реализацията на проекта беше постигнат напълно обновен сграден фонд и материално-техническа база на 4 от училищата в гр. Шумен; бяха внедрени мерки за енергийна ефективност в 4 училища в гр. Шумен; бяха подобрени условия на учебния процес за 4048 деца.

Изпълнението на проекта допринесе за постигане на специфичните му цели: с пълното обновяване на сградния фонд и материално-техническата база на 4 от училищата в гр. Шумен беше постигнато подобряване и модернизиране на съществуващата образователна материално-техническа база на община Шумен и подобряване на микроклимата в образованието и създаване на условия за нормално протичане на учебния процес в съответствие с изискванията и потребностите на целевата група като предпоставка за повишаване на посещаемостта на занятията в училище; беше подобрена енергийната ефективност чрез прилагане на енергоспестяващи и

енергоефективни мерки в сградите на 4 училища и бяха намалени емисиите на вредни вещества в околната среда; беше подобрен микроклиматът в образованието и бяха създадени условия за нормално протичане на учебния процес в съответствие с изискванията и потребностите на целевата група като предпоставка за повишаване на посещаемостта на занятията в училище.

• **Проект „Изграждане на социални жилища в гр. Шумен“**, заложен в група дейности Социална инфраструктура на обща стойност 2 929 500,00 лв., е разработен в изпълнение на Инвестиционната програма и се финансира от Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020г., приоритетна ос: „Устойчиво и интегрирано градско развитие“, процедура: „Изпълнение на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие 2014-2020-Шумен“.

Изпълнението на проекта започна през 2020 г. и ще приключи през 2022 г.

Проектното предложение е насочено към осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими групи от населението и други групи в неравностойно положение, чрез строителство на 50 нови социални жилища и 1 брой жилище за хора с увреждания, в които да бъдат настанени представители на целевата група и рехабилитация на прилежащите пространства. Общата цел на проекта е подобряване на социалната инфраструктура чрез изграждане на социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение. Целевите групи по проекта са представителите на маргинализираните групи от населението.

С реализацията на проекта ще се постигне повишаване качеството на живот, подобряване на човешкия капитал, възстановяване и съживяване на основни социални функции на общината, чрез увеличаване на икономическия, социален и териториален потенциал за устойчиво и интегрирано развитие.

Социалните жилища ще бъдат предназначени за лица от уязвими, малцинствени и социално слаби, маргинализирани групи от населението и други групи в неравностойно положение, които нямат собствено жилище и не могат да си позволят жилище под наем на пазарни цени. Физическото местонахождение на строителството осигурява пространствена интеграция на маргинализираните групи в обществото, като осигурява техническа, социална и образователна инфраструктура. По отношение на този тип социална инфраструктура, общината изпълнява възложеното ѝ по закон задължение, а именно провеждането на социална политика на местно ниво.

Общата цел на проектното предложение е подобряване на социалната инфраструктура чрез изграждане на социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение. Чрез реализацията на проекта се очаква да се постигнат заложените специфични цели за създаване на условия за равноправно интегриране на граждани в уязвимо положение в обществения и икономическия живот; осигуряване на социално включване, пространствена интеграция и равен достъп до адекватни жилищни условия за хора в неравностойно и уязвимо положение; подобряване на качеството на живот при

спазване на принципите на равнопоставеност и недискриминация; постигане на анти-сегрегационен характер на интервенцията, като чрез физическото местонахождение на обектите се осигури пространствена интеграция.

Чрез изпълнението на проекта ще бъде изградена многофамилна жилищна сграда с 50 бр. социални жилища и 1 брой за хора с увреждания, която се състои от две огледални секции А и Б. Всяка секция е на 5 жилищни етажа с по 5 апартамента на етаж, и 1 жилище за хора с увреждания в сутерена на секция Б.

Ще бъде изграден паркинг за 51 бр. паркоместа и детска площадка.

Постигането на очакваните резултати от изпълнението на дейностите по проекта ще доведе до изпълнение на целите на проекта: подобро качество на живот и създадени условия за равноправно интегриране на ромите и на българските граждани в уязвимо положение от други етнически групи в обществения и икономическия живот.

• Проект **„Частична рехабилитация и ремонт на Общински младежки дом – гр. Шумен, включително подобряване енергийна ефективност, достъпна и безопасна среда“** е заложен в група дейности **„Културна инфраструктура“** на Инвестиционната програма. Проектът е на обща стойност 2 518 356,69 лв., от които 1 714 815,02 лв. под формата на БФП от Оперативна програма **„Региони в растеж“ 2014 – 2020г.**, 648 701,87 лв. от **„Регионален фонд за градско развитие“ АД**, в качеството му на мениджър на Финансов инструмент **Фонд за градско развитие за Северна България**, част от ОПРР 2014 – 2020 и Банка ДСК АД в качеството ѝ на съфинансираща институция по инструмента, и 154 839,80 лв. съфинансиране от Община Шумен.

Финансирането на проекта се осъществява с водещата роля на финансовия посредник, който имаше ангажимент да определи както подкрепата по линия на финансовия инструмент, така и необходимия размер на БФП, за което за проекта беше издаден документ – становище от 18.12.2020 г. Проектът беше подаден от община Шумен за оценяване от Междинното звено на 08.01.2021 г., и след тяхното положително становище – до ОУ на ОПРР на 11.03.2020 г. Очаква се проектът да стартира през 2021 г. и да приключи в рамките на определения в Насоките за участие в процедурата срок – 31.12.2023г.

Основна цел на проекта е модернизацията на културната инфраструктура и подобряване на условията за достъп до културен живот и прояви. Очаква се чрез реализацията на проекта да се постигнат специфичните му цели: подобряване на физическата среда; повишаване на енергийната ефективност в затворените пространства; подобряване на микроклимата за персонала, ползващите обектите клубове, формации, школи и ансамбли, зрителите и посетителите; осигуряване на условия за достъп на хора с увреждания и интегриране на групите в неравностойно положение; подобряване на условията за провеждане на общинските културни и младежки политики; подобряване на условията за провеждане на общинските културни и младежки политики. Реализацията на проекта е насочена към утвърждаването на Младежкия дом като един от центровете за местни, регионални, национални и международни културни събития и прояви, и към поощряване и стимулиране на

интереса на различни целеви групи за по-активно участие в културния живот на общината.

Ефектът от реализацията на проекта ще окаже пряко и положително влияние върху следните целеви групи: 360 деца и младежи на възраст от 4 до 29 години, които посещават различни формации и школи, организирани в Общински младежки дом – Шумен; 135 деца и младежи ползващи залите в Общински младежки дом – Шумен, които официално принадлежат към други общински организации; 55 възрастни хора, които посещават клубове, организирани в Общински младежки дом – Шумен; 900 родители на децата и младежите, които посещават мероприятията организирани в Общински младежки дом – Шумен; 2800 ученици от основни, начални и средни училища в община Шумен, които посещават масови мероприятия, организирани в Общински младежки дом – Шумен; 8 лица - персонал в Общински младежки дом. Крайни бенефициенти по настоящия проект, които ще се възползват от резултатите от проекта в дългосрочен план са: 75 442 жители на град Шумен и 87 152 жители на община Шумен.

От реализацията на проекта пряко заинтересовани страни са община Шумен, културни, социални и образователни институции, както и организации, чиято пряка дейност е свързана с работа с деца, вкл. и в неравностойно положение.

При реализацията на проекта ще бъдат обновени и ремонтирани двете входни фойета на сградата, както и това на втория етаж пред концертната зала. Входът на административната част ще бъде обновен. Плоският покрив на сградата ще бъде изцяло ремонтиран. Фасадите ще бъдат обновени, ще бъде подменена дограмата – PVC и алуминий за витражите. Енергийната ефективност ще бъде постигната в съответствие с извършеното обследване чрез топлоизолация и подмяна на дограмата. По отношение на достъпната среда проектът е съобразен с нормативните изисквания и предвижда достъпът на хора с намалена подвижност да бъде осигурен чрез външни рампи и външен панорамен асансьор, изграден във вътрешния двор на сградата. Концертната зала ще бъде реновирана – проектът предвижда подмяна на седалките и подовата настилка и обновяване на осветлението.

Реализацията на проекта ще доведе до очакваните резултати: реконструиран сграден фонд от културната инфраструктура в град Шумен, чрез реализиране на СМР в Общински Младежки дом – гр. Шумен (5539 кв.м. РЗП); подобрен достъп за хора в неравностойно положение и хора с физически увреждания; реализирани мерки за енергийна ефективност, съгласно доклад за енергийно обследване; подобряване на цялостния облик на сградата на Общински младежки дом - гр. Шумен; осигурен комфорт на пребиваване за посетителите и персонала на Общински младежки дом - гр. Шумен; подобряване на условията за достъп до културния живот в град Шумен.

• Проект „Обновяване, включително прилежащи пространства на Летен театър гр. Шумен“ е заложен в група дейности „Културна инфраструктура“ на Инвестиционната програма. Проектът е на обща стойност 2 434 009,60 лв., от които 1 435 956,30 лв. под формата на БФП от Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020г., 456 765,60 лв. от „Регионален фонд

за градско развитие“ АД, в качеството му на мениджър на Финансов инструмент Фонд за градско развитие за Северна България, част от ОПРР 2014 – 2020 и Банка ДСК АД в качеството ѝ на съфинансираща институция по инструмента, и 541 287,70 лв. съфинансиране от Община Шумен.

Финансирането на проекта се осъществява с водещата роля на финансовия посредник, който имаше ангажимент да определи както подкрепата по линия на финансовия инструмент, така и необходимия размер на БФП, за което за проекта беше издаден документ – становище от 18.12.2020 г. Проектът беше подаден от община Шумен за оценяване от Междинното звено на 05.01.2021 г., и след тяхното положително становище – до ОУ на ОПРР на 11.03.2020 г. Очаква се проектът да стартира през 2021 г. и да приключи в рамките на определения в Насоките за участие в процедурата срок – 31.12.2023г.

Основна цел на проекта е модернизацията на културната инфраструктура и подобряване на условията за достъп до културен живот и прояви. Очаква се чрез реализацията на проекта да се постигнат специфичните му цели: подобряване на физическата среда чрез ремонт и рехабилитация на Летния театър в град Шумен, включително благоустрояване на околното пространство; осигуряване на условия за достъп на хората с увреждания и интегриране на групите в неравностойно положение; подобряване условията и разширяване на възможностите и местата за провеждане на общинските културни политики; утвърждаването на Летния театър като един от центровете за местни, регионални, национални и международни културни събития и прояви; поощряване и стимулиране интереса на различни целеви групи за по-активно участие в културния живот на общината.

Ефектът от реализацията на проекта ще окаже пряко и положително влияние върху следните целеви групи: 3000 души/годишно, които ще посещават различни прояви, организирани в Летен театър – Шумен; 500 деца и младежи, които ще посещават проявите, които са част от културния календар на общината и проявите на общински институции - от училища, детски градини и младежки дом; персоналът на Общинското предприятие „Туризм, публични прояви и атракции“, на който ще бъде възложено да стопанисва Летния театър. Крайни бенефициенти по настоящия проект, които ще се възползват от резултатите от проекта в дългосрочен план са 75 442 жители на град Шумен и 87 152 жители на община Шумен. От реализацията на проекта пряко заинтересовани страни са община Шумен, културни, социални и образователни институции.

В проекта са заложили следните дейности: централният вход на обекта ще бъде оформен чрез изграждане на пристройки, включващи каси, санитарни възли и помощни помещения; към оформения атриум ще бъдат обособени търговски обекти – по проект книжарница и кафе-сладкарница; Летният театър ще бъде изграден и оборудван за 900 зрители /седящи/; съществуващите сгради, сцената, гримьорните и санитарните възли, екранът и козирката над сцената ще бъдат рехабилитирани и ремонтирани; ще се реновират двете осветителни кули и ще бъдат запазени с допълнителна мощност; Ще бъде изпълнена изцяло нова плътна ограда по стария контур. Извън територията на обекта ще се възстановят всички съществуващи подходи,

ще се подменят площните настилки и стъпала. Съществуващото озеленяване ще се запази, а по северната фасада ще се възстанови зоната на цветната леха.

Изпълнението на двата проекта - за рехабилитация и ремонт на Младежкия дом и за обновяване на Летния театър е от голямо значение за развитието на културния живот в града и непосредствената им близост дава възможност да се постигне ефект на синергия.

От особена важност в днешните условия на пандемия е възобновяването на дейността на Летния театър, което ще предостави открита сцена за провеждане на мероприятия през летния сезон при спазване на мерките за безопасност.

• С цел повишаване на капацитета на Общината за изпълнение на ролята ѝ на бенефициент и на междинно звено за ефикасно и ефективно използване на възможностите за финансиране по Приоритетна ос 1 на ОПРР 2014-2020 за постигане на стратегическите цели за развитието на града община Шумен изпълнява проект „Подкрепа за междинното звено и за управлението на Инвестиционната програма за изпълнение на ИПГВР на гр. Шумен“. Проектът е на стойност 139 871 лв. и се финансира по ОПРР 2014 – 2020 г. Изпълнението на проекта стартира през м. 09.2016г.

Чрез изпълнението на дейностите по проекта Община Шумен обезпечава финансово и информационно дейността на Междинното звено и повишава капацитета си на бенефициент, който отговаря за изпълнението на ИПГВР и на Инвестиционната програма за реализация му, и на междинно звено в резултат на делегирането на функции по оценка и избор на проекти за финансиране по приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ на ОПРР 2014-2020г.

Към настоящия момент община Шумен е подала до УО на ОПРР и последните два проекта от основния списък на Инвестиционната програма. В определения в насоките срок за завършване на дейностите по проектите, финансирани от ОПРР 2014 0 2020 г. – 31.12.2023г. се очаква да бъдат изпълнени всички проекти, заложи в основния списък на Инвестиционната програма. Проектите от допълнителния списък не бяха финансирани поради пренасочване на средствата.

В Инвестиционната програма на Община Шумен са заложи следните индикатори за изпълнение:

Индикатор	Мерна единица	Междинна цел 2018 г.	Крайна цел 2023 г.
Понижаване на годишното потребление на първична енергия от обществените сгради	kWh/годишно	-	-
Незастроени площи, създадени или рехабилитирани в градските райони	квадратни метри	40 963	40 963
Капацитет на подпомогнатите детски заведения или образователна инфраструктура	лица	2 912	2 912
Рехабилитирани жилища в градски	жилища	-	60

райони			
Население, ползващо подобрените социални услуги	лица	-	-
Обществени или търговски сгради, построени или обновени в градските райони	квадратни метри	-	12 480

По първия индикатор „Понижаване на годишното потребление на първична енергия от обществените сгради“ не са заложили стойности за постигане като междинна цел 2018 г. и крайна цел 2023 г., тъй като в Инвестиционната програма на община Шумен не са включени проекти и обекти в направление „Енергийна ефективност в административни и жилищни сгради.

Заложената като междинна и крайна цел стойност по индикатор „Незастроени площи, създадени или рехабилитирани в градските райони“ е постигната през 2018 г. с реализацията на Проект „Благоустройство и рехабилитация на части от техническата инфраструктура на гр. Шумен“, като основните строително-ремонтни дейности по проекта са изпълнени до края на 2018 г.

Стойността по индикатор „Капацитет на подпомогнатите детски заведения или образователна инфраструктура“, заложили като междинна и крайна цел, е изпълнена с реализацията на Проект „Подобряване на образователната инфраструктура в гр. Шумен“, който приключи през 2019 г., но основните строително-ремонтни дейности по проекта бяха изпълнени до края на 2018 г.

Индикаторът „Рехабилитирани жилища в градски райони“ ще бъде частично изпълнен. Заложената като крайна цел стойност на индикатора е 60 бр. жилища за 2023 г. В съответствие с последните нормативни изисквания се наложи преработване на проекта за строителство на сградата, състояща се от две секции със социални жилища, поради което броят им се редуцира до 50 нови социални жилища и 1 брой жилище за хора с увреждания.

Индикаторът „Население, ползващо подобрените социални услуги“ е без заложили стойности в Инвестиционната програма.

Индикаторът „Обществени или търговски сгради, построени или обновени в градските райони“, ще бъде изпълнен към 2023 г., с реализацията на двата проекта от група дейности „Културна инфраструктура“ – Проект „Частична рехабилитация и ремонт на Общински младежки дом – гр. Шумен, включително подобряване енергийна ефективност, достъпна и безопасна среда“ и Проект „Обновяване, включително прилежащи пространства на Летен театър гр. Шумен“.

2.1.2. Други източници

За периода на действие на Интегрирания план за градско възстановяване и развитие са разработени и реализирани проекти, залегнали в плана и финансирани от други източници – оперативни и национални програми, държавен бюджет, други донори или собствени средства:

• Проект „Оттука започва България“ е финансиран по Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007 – 2013 г. Проектът е на стойност 3224487,56 лв. и е изпълнен в периода м. 08.2012 г. – м. 01.2016 г.

Основната цел на проекта е формирането на конкурентноспособен туристически продукт в община Шумен, на базата на културно-историческото и природно наследство на района, допринасящ за диверсификацията на морския и ваканционен туризъм в Североизточен район и за намаляване териториалната концентрация и по-равномерно разпределение на ползите от туризма не само в региона, но и в цялата страна.

С реализирането на проекта е постигнато повишаване атрактивността и достъпността до обектите с туристическо и културно-историческо значение на територията на община Шумен, като се разнообрази туристическото предлагане и нарасне удовлетвореността на посетителите от атракциите в общината; да се извършат интегрирани действия и реализиране на мерки за рехабилитация, реконструкция и експониране на културните исторически забележителности; да се подобри и изгради допълнителна дребномащабна туристическа инфраструктура, необходима за нуждите на посочените атракции и достъпа до тях, в т.ч. и за хора със затруднена мобилност; да се обучи необходимият персонал, който да обслужва атракциите и се развие туристическата анимация на територията на атракциите като цялостен, атрактивен туристически продукт; да бъдат подобрени маркетинга и рекламата на туристически атракции.

Реализирането на целите на проекта е довело до опазването на културно-историческото и природно наследство на района в контекста на устойчивото развитие; привличане на нови инвестиции в общината, свързани с повишената ѝ привлекателност като място за живот; превръщането на района в желана туристическа дестинация; създаване на условия за икономическа диверсификация и алтернативни приходи за региона; насърчаване частното предприемачество в туризма; увеличаване на заетостта и доходите на населението на общината; развитие на туризма, повишаване на квалификацията на заетите в отрасъла и качеството на туристическите услуги. Постигнато е разнообразяване на туристическото предлагане и насърчаване на развитието на туризма, като по този начин се цели да се преодолеят негативните тенденции, свързани с географската концентрация на туризма и сезонността на посещенията.

С изпълнението на проекта са постигнати следните резултати:

В НИАР „Мадара“ е разработен и обследван експериментален участък в дясно от конника за продължаване на изследванията за биологическа защита и проблема с люспенето и е обособен и действащ Посетителски център.

В ГАНКЦ „Шуменска крепост“ са поставени нови парапети, подменени са тревните покрития, реконструирана и адаптирана е сградата в североизточната част на крепостта, обособена за посетителски информационен център.

В Групов Паметник на Културата „Историческа зона Старият Шумен“ (Улица „Цар освободител“) са оформени пешеходни зони и ремонтирана и цялостно е благоустроена Улица „Цар освободител“, подновено е уличното осветление, реставрирани и напълно адаптирани са

къщите „Братя Среброви”, „Стойка Миланова”/Баба Райна/, Доктор Верби” ,”Бучевинови” на ул.”Цар Освободител”.

По отношение на дейностите по развитие на туристическата инфраструктура, необходима за нуждите на атракциите, са изработени и поставени информационни табла, указателни табели и рекламни стилизирани пана в района на центровете, изработена е макетна табела, показваща периодизацията на археологическите структури в ГАНКЦ „Шуменска крепост”, доставено и монтирано е специализирано оборудване и материали за функционирането на къщи „Братя Среброви”, „Стойка Миланова”/Баба Райна/, Доктор Верби” и Бучевинови”.

Дейностите по проекта, свързани с развитието на допълнителна дребномащабна техническа инфраструктура в района на атракциите, необходима за посещението им, включват ремонтиран подход към крепостта и паркинг за обслужващи автомобили и хора със специфични нужди - ГАНКЦ „Шуменска крепост”, изградена поливна система - ГАНКЦ „Шуменска крепост”, доставено и функциониращо допълнително художествено (ефектно) осветление - ГАНКЦ „Шуменска крепост”, изградени зелени площи в района на атракциите за Групов Паметник на Културата „Историческа зона Старият Шумен”, доставено и функциониращо художествено осветление в района на атракциите.

По проекта е изпълнена и доставка на съответното оборудване четирите къщи, летателни балони за атрактивни разходки над Шуменско плато, хидравлична платформа за инвалиди при главна порта "Шуменска крепост“ и хидравличен подежник с чупещо рамо за НИАР "Мадара

• **Проект „Шумен – по-доброто място за живеене“** е финансиран по Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007 – 2013 г. Проектът е на стойност 8 102 502,25 лв. и е изпълнен в периода м. 06.2013 г. – м. 12.2015 г.

Основната цел на проекта е Повишаване атрактивността и подобряване качеството на градската среда в град Шумен като предпоставка за осигуряване на устойчива и екологична градска среда за по-високо качество на живот и интензифициране на социалните контакти.

С реализирането на проекта са постигнати специфичните му цели: подобряване качеството на градската, архитектурната и парковата среда в Шумен чрез възстановяване декоративната настилка на пешеходните алеи, бордюри и тротоари; създаване на условия за интегриране на хората с увреждания чрез осигуряване на достъпност на средата; подобряване на психокомфорта чрез обогатяване на средата с нови форми, цветове и материали; активизиране и улесняване на социалните контакти чрез благоустрояване на места за отдих, срещи, детски площадки и др.

В проекта са заложили следните обекти на интервенция: Рехабилитация на бул. Велики Преслав; Реконструкция на междублоково парково пространство и рехабилитация на междублокова улична мрежа и паркинги в кв.364а; Рехабилитация на разпределителна улична мрежа, изграждане на велоалея, обслужваща кв. 570, 571, 572; Реконструкция на междублоково парково пространство и рехабилитация на междублоковата улична мрежа и паркинги в кв. 570, 571, 572; Реконструкция на парково пространство в кв. 292; Изграждане на зона за отдих в кв. 331; Реконструкция на

междублокови пространства кв.294а; Реконструкция на междублоково парково пространство на част от кв.578; Реконструкция на парково пространство и възстановяване зони за отдых кв.279; Възстановяване на зона за обществен отдых в кв.361; Реконструкция на междублокови пространства кв.330а; Реконструкция на междублокови пространства в кв.330; Рехабилитация на междублокова учебна мрежа и паркинги кв. 331.

С изпълнението на проекта са постигнати следните резултати: Изградени или рехабилитирани са тротоари и пешеходни и велоалеи, обновена е парковата и градска среда, реконструирани и рехабилитирани са елементи на уличната мрежа, монтирани са нови осветителни тела (прожектори и лампи); обновени са зелените площи, засадени са храсти, широколистни и иглолистни дървета, поставени са нови пейки, монтирани са съдове за отпадъци, изградена е нова автоматизирана напоителна система с поливни зони, изграден е пясъчник, рехабилитирани и обновени са детски площадки, ремонтирани са питейни фонтанки.

• Проект **“Нов дом за нашите деца”**, на обща стойност 2 176 731.45 лв., е финансиран по Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013. Проектът е приключен през 2014 г.

Проектът е реализиран с цел постигане на деинституционализация на децата чрез изграждане на нов вид резидентни услуги, осигуряващи грижа в среда, близка до семейната. Чрез реализацията на проекта е постигнато подобряване на социалната инфраструктура в община Шумен; социално включване и равен достъп на децата и младежите с увреждания, настанени в институциите; подобряване качеството на живот и жизнената среда на децата над 3 г. и младежите с увреждания; извеждане на децата от институциите; създаване на среда, близка до семейната.

Дейностите в проекта се основават на политика в най-добрия интерес на детето, насочена към създаване на най-добри условия за развитие на децата и реализиране на техния пълен потенциал. Реализирането на проектното предложение допринася за гарантиране правото на децата на семейна среда и на достъп до качествена грижа и услуги според индивидуалните им потребности.

Потребители на създадените услуги по проекта са и децата с увреждания от общността, за които съществува необходимост от осигуряване на резидентна грижа. Проектът е насочен и към персонала, работещ в специализираните институции за деца с увреждания на територията на община Шумен, тъй като ще осигури условия за служителите да предоставят качествена индивидуализирана грижа за децата в новосъздадените социални услуги.

Реализирането на проекта включва изграждане на три Центъра за настаняване от семеен тип за деца с увреждания в три имота с обща площ 3 595 кв.м. и РЗП 1 585 кв.м.. Сградите са едноетажни, в тях са обособени по три самостоятелни жилища за по три групи с по четири деца и общи помещения. Сградите имат един централен вход и три допълнителни за всяка група. Осигурено е социално включване и равен достъп на децата и младежите с увреждания, настанени в специализираните институции, подобро е качеството на живот и жизнената среда на децата над 3 г. и младежите с увреждания.

Изведени от институции са 36 деца с увреждания, за които е създадена подходяща среда близка до семейната. Разкрити са 15 постоянни работни места.

• **Проект „Интегриран воден цикъл за град Шумен – II етап“.** Проектът е на обща стойност 72 425 998 лв., изпълнен е за 33 месеца и приключва през 2015 г. Проектът е финансиран от ОП „Околна среда“ 2007 – 2013 г.

Проектът беше насочен към подобряване на качеството на ВиК услугите за населението чрез оптимизиране на ВиК системата и подобряване на жизнените условия като цяло; опазване на водните ресурси и подобряване на тяхното качество посредством осигуряване на необходимата степен на пречистване на отпадъчните води от ПСОВ гр. Шумен, реконструкция и рехабилитация на водоснабдителната система, разширение и рехабилитация на канализационната мрежа и разширение на ГПСОВ - Шумен за осигуряване на вторично (биологично) пречистване.

Чрез реализацията на проекта в част водоснабдяване се целеше подобряване на конкретната ситуация във водния цикъл на гр. Шумен посредством подобрения в отделните компоненти на ВиК системата, осигуряване на непрекъснатост на водоснабдяването за абонатите чрез намаляване на техническите водни загуби и ремонтните работи в следствие от аварии във водопреносната мрежа, намаляване на разходите за експлоатация и поддръжка на водопроводната система, а в част канализация – увеличаване на броя на населението, чиито отпадъчни води се отвеждат и пречистват в канализационната система и предотвратяване на рисковете за околната среда чрез заустяване на отпадъчни води среда, разширяване на канализационната мрежа, намаляване на аварията и инфилтрацията чрез рехабилитиране на съществуващата канализационна мрежа.

В рамките на проекта бяха изпълнени дейности по рехабилитация и разширение на водоснабдителната и канализационна мрежа на гр. Шумен, обновяване и подобряване на съществуващите помпените станции за питейни и изграждане ПС за отпадъчни води, разширение на ПСОВ – Шумен за осигуряване на вторично пречистване.

• **Проект „Интегриран воден цикъл за гр. Шумен – II етап, втора фаза“.** Проектът е на обща стойност 13 149 478,47 лв. и е изпълнен в периода 2016 – 2018 г. Проектът е финансиран от ОП „Околна среда“ 2014 – 2020 г.

Проектът представлява II фаза на проект „Интегриран воден цикъл за град Шумен – II етап“ и включва два подобекта, чиято реализация започна в рамките на ОПОС 2007-2013, но поради обективни обстоятелства, не можа да приключи през програмния период 2007-2013г.

В рамките на II фаза на проекта бяха изградени биологичното стъпало с отстраняване на азот и фосфор за ПСОВ (ЛОТ 1) и КПС Дивдядово с напорен колектор (ЛОТ 3). В рамките на ЛОТ 1 бяха изпълнени строителни дейности за обезводняване на утайките с камерна филтърпреса, административно-лабораторна сграда, вертикална планировка, озеленяване, електро и SCADA, площадкови комуникации и пътища, подмяна на довеждащ

водопровод. Бяха извършени доставка и монтаж на машинно оборудване за ВРУ и биологична лаборатория.

По ЛОТ 3 бяха реализирани строителни дейности и доставки във връзка с изпълнение на довеждащ колектор до КПС–Дивдядово, отливен канал и дъждопреливник, пътни работи, укрепване на напоителен канал, дейности по част Вертикална планировка, Озеленяване, Външно ел.захранване. Беше извършена доставка и монтаж на оборудване по част Отопление и вентилация на КПС.

В резултат на изпълнението на проекта беше постигнато подобряване на качеството на живот на населението на територията на гр. Шумен, преодоляване на здравно-екологичните рискове и предоставянето на качествени екологични услуги на гражданите, като основна целева група.

Изпълнението на проекта беше насочено към реализиране на неговите цели – подобряване на съществуващата система за управление на отпадъчните води на територията на град Шумен, посредством повишаване на качеството на услугите във ВиК сектора на територията на изпълнение на проекта, ограничаване на отрицателното въздействие на заустваните отпадъчни води и осигуряване на екологосъобразно заустване на битовите отпадъчни води, в съответствие с изискванията на Директива 91/271/ЕИО; увеличаване на населението с достъп до подобро пречистване на отпадъчните води; достигане на емисионните ограничения за качество на заустваните отпадъчни води по отношение на показателите: общ азот и общ фосфор, отговарящи на изискванията на наредба № 6 от 9 ноември 2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти; постигане на устойчиво регионално развитие; подобряване на екологичното състояние чрез екологосъобразно заустване на битовите отпадъчни води; подобряване на екологичната инфраструктура и насърчаване на различни форми на икономическо развитие; опазване на природните ресурси, които са база за развитие и конкурентноспособност.

Като преки резултати от реализацията на проекта бяха изградени биологично стъпало с отстраняване на азот и фосфор за ПСОВ – град Шумен; довеждаща техническа инфраструктура, осигуряваща достъп до изградените съоръжения на ПСОВ – град Шумен; помпена станция за отпадъчна вода Дивдядово; дъждопреливник кв.Дивдядово и тласкател от ПС кв.Дивдядово, и беше укрепен напоителният канал чрез бетонова облицовка.

• Проект „Разработване / актуализиране на програма за намаляване нивата на замърсителите и достигане на установените норми за качество на атмосферния въздух и планиране на адекватни към местните условия мерки за подобряване качеството му на териториата на община Шумен“ е на обща стойност 107 952.40 лв. Проектът е финансиран от ОП „Околна среда“ 2014 – 2020 г. и е изпълнен в периода 2017 – 2019 г.

По проекта беше финансирано разработването на Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух (КАВ), във връзка с което беше извършено набиране на наличната информация, отнасяща се до процеса на оценка и управление на КАВ, комплексна оценка на КАВ в общината за оценка и управление; анализ на причините за превишаване на нормите за КАВ

и на вече планираните и/или прилагани мерки за подобряване на КАВ; дисперсионно моделиране на разпространението на замърсяването и приноса на отделните източници на емисии, извършено за базовата година, включително анализ на резултатите от моделирането; формулиране на мерки и/или проекти за подобряване на КАВ в краткосрочна, средно срочна и дългосрочна перспектива; прогнозно моделиране на въздействието на мерките върху нивата на замърсителите (ФПЧ10) Бяха изчислени количествени показатели за въздействието на бъдещите мерки върху нивата на замърсителите, както и прогнозни разходи и източници на финансиране за реализация на мерките.

Проектът има косвен принос за постигане на специфичната цел по приоритетна ос 5: „Намаляване замърсяването на атмосферния въздух чрез понижаване количествата на ФПЧ10/NOx” на ОПОС 2014-2020 г., като предоставя основа, подпомагаща избора на адекватни към местните условия мерки за подобряване на КАВ.

• **Проект „Центрове за грижа за лица с умствена изостаналост“** е на обща стойност 1 099 906.69 лв. и се финансира от ОПРР 2014 – 2020 г. Предвидено е проектът да приключи през 2021 г.

Проектното предложение е разработено с цел да подобри качеството на живот и възможностите за социално включване на лицата с умствена изостаналост, чрез осигуряване на мрежа от резидентни услуги и мерки за подкрепа в общността и изграждане на подходящ (материален и кадрови) капацитет за предоставянето им.

Планираните дейности включват изграждане и оборудване на предвидената в Картата на услугите за подкрепа в общността и Картата на резидентните услуги материална база за създаване на нови социални услуги на територията на община Шумен, а именно два Центъра за грижи за лица с умствена изостаналост.

Проектът предвижда и осигуряване на подходящо обзавеждане и оборудване за социалните услуги, което ще гарантира безопасна и сигурна среда за ползвателите.

Той е изцяло съобразен с хоризонталния принцип на Европейския съюз за подобряване достъпа за хора с увреждания и равни възможности и ще спомогне за постигане на целите, заложи в секторните стратегически документи в областта на социалната политика, както и в сферата на деинституционализацията на грижата за хората с увреждания.

Чрез изпълнението на проекта ще се постигне превенция на институционализацията на хора с умствена изостаналост и изграждане на приемаща и подкрепяща нагласа в обществото.

• **Продължава изпълнението на Проект „Осигуряване функционирането на Областен информационен център – Шумен“** по процедура „Осигуряване функционирането на националната мрежа от 27 областни информационни центъра през периода 2019 – 2021 г.“. Проектът е на обща стойност 370 000 лв. и се финансира от ОП „Добро управление“.

Основната цел на проекта е да повиши информираността на гражданите и обществото, както и достъпността до информация и да популяризира възможностите за финансиране, които ЕС предоставя.

Изпълнението на проекта надгражда постигнатата познаваемост за европейските фондове и програмите, като ОИЦ работи целенасочено за повишаване на прозрачността при разпространяване на информацията за възможностите за финансова подкрепа, като гради широко обществено доверие. Изпълнението на проекта допринася за популяризиране на ролята на ЕС и информиране за възможностите за финансиране по програмите; осигуряване на максимална прозрачност в процеса на изпълнение и управление на програмите; изграждане и поддържане на високо обществено доверие.

Проектът е насочен към предоставянето на безплатни услуги за разпространение на информация и комуникация на принципа "едно гише" с цел популяризирането на ЕСИФ в България. Чрез организиране, провеждане и участие в публични информационни събития и работа с медии ОИЦ разпространява обща информация относно политиките на ЕС, Споразумението за партньорство, управлението и изпълнението на ЕСИФ. Чрез разработване и/или разпространение на информационни материали (печатни, аудио-визуални и електронни) ОИЦ събира и разпространява информация за програмите, процедурите и добри практики във връзка с прилагането на ЕСИФ. Чрез осигуряване на публичност и визуализация по проекта ОИЦ разпространява информационни и рекламни материали относно целите, начините и възможностите за финансиране от ЕСИФ в България.

- Продължава дейността по реализиране на **Проекта „Индустриален парк – Шумен“** и привличане на нови инвеститори въпреки намалената инвестиционна активност на компаниите в световен мащаб и забраните за пътувания, наложени през 2020 г. от международната епидемиологична обстановка. Дружеството продължи да развива създадените партньорски отношения с Агенцията за насърчаване на инвестициите и търговските представителства на Р България в чужбина. Терените от първата зона с изградена инфраструктура – Зона А, са реализирани около 90 %. Продължава изграждането на инфраструктурата на Зона С, в която също вече се изграждат предприятия. Със средства в размер на 1 200 000 лв., одобрени с ПМС №348 от 18 декември 2019 г., се изгражда довеждаща инфраструктура до Индустриален парк Шумен АД. Ще бъдат направени две нови кръгови кръстовища и ново улично осветление от района на сегашното кръгово по околновръстния път, през „Детелината“, до входа по бул. „Симеон Велики“ – в района на бензиностанция „Петрол“.

За времето на действие на плана бяха реализирани редица инфраструктурни обекти в различни области с цел подобряване на условията за живот и обновяване на градската среда:

През 2018 г. приключи строителството на многофункционалната спортна зала „Арена Шумен“, финансирано изцяло със средства от държавния бюджет на стойност 8.5 млн. лв. Залата е с капацитет от 1500 седящи места и възможност за монтиране на допълнителни 1000 места. Върху площ от 21 декара беше изграден парк с места за отдих, детска площадка, паркинг с 300 паркоместа и автоматизирана поливна система за поддържане на зелените площи, а в района на парка бяха засадени близо 200 нови дръвчета.

Беше извършена реновация на площадното пространство пред Съдебната палата“ на стойност 475 989,70 лв. с ДДС. Средствата бяха предоставени от държавния бюджет. Цялото площадно пространство пред палатата беше обновено с нови тротоари, алейни настилки и цветен паваж, парково осветление и декоративни ЛЕД светлини, храсти и цветни площи, беше санирана зелената система в парка и бяха изградени два водни елемента – шадраван и каскада.

Със средства от общинския бюджет в размер на 50 хил. лв. бяха изградени нови паркови пространства и зелени площи и районът около двете възрожденски къщи „Елеонора“ 1 и „Елеонора“ 2 беше оформен като арт зона с нови пейки, чешма, градинско осветление, кътове за почивка и открита експозиционна площ, на която са поставени каменни пластики.

Беше извършена реконструкция на Дома за стари хора, като средствата в размер на 1 500 000 лв. бяха осигурени от държавния бюджет. През 2019г. приключиха строително-ремонтните работи по новите сгради и домът беше пребазиран.

Със средства от държавата на стойност 450 000 лева беше завършена реконструкцията на ул. „Петър Парчевич“ в участъка около МБАЛ - Шумен. Беше разширено и преасфалтирано пътното платно, бяха изградени нови тротоари, бордюри, бяха подменени електропреносната мрежа и отводнителните шахти, бяха осигурени 100 нови паркоместа.

Беше направен основен ремонт на ул. „Преслав“. Беше поставено енергоспестяващо осветление край училищата, бяха оформени зелени площи и места за отдих. Бяха изградени нови тротоари и места за паркиране в участъка от бул. „Мадара“ до ул. „Съединение“.

Бяха асфалтирани част от предвидените за ремонт улици и участъци от улици в кв. „Боян Българанов“. Строителните дейности по уличната мрежа на квартала заедно с изграждането на тротоари и ново LED улично осветление започнаха още през есента на 2019-та година и продължиха през 2020 г.

Бяха преасфалтирани ул. „Отец Паисий“ в участъка от ул. „Тодор Икономов“ до храма „Св. Възнесение Господне“ и ул. „Ильо Войвода“ в участъка от ул. „Съединение“ до ул. „Вардар“. Изградена беше и връзка между улиците „Ильо Войвода“ и „Гостивар“.

Асфалтирани бяха междублокови пространства в центъра на града. Беше подменена настилката на паркингите и алеите около блокове № 10, 12 и 14 на ул. „Цар Освободител“.

Ремонтни дейности бяха извършени и по ул. „Пенчо Славейков“ в участъка от ул. „Цар Иван Александър“ до ул. „Цар Освободител“ и по ул. „Рафаил Попов“ в участъка от ул. „Цар Иван Александър“ до бул. „Славянски“ и др. Общата сума за цялостно асфалтиране и ремонт на улици в града, заедно с ръчните кърпежи, извършени от общинското предприятие по строителство, е на стойност 1 237 614 лева, заделени от бюджета на общината за 2020 година.

Продължи подмяната на уличното осветление в града изцяло със собствени средства за близо 2,5 млн. лв. През изминалата година беше завършен бул. „Симеон Велики“ от парк „Кьошкете“ до бензиностанция „Петрол“. През настоящата година ще започне ремонт на уличното осветление по бул. „Ришки

проход“. В проекта са включени основни улици и булеварди, кръстовища, входи и изходи на града.

За ремонт на общинския довеждащ път ПИ 835 по продължение на бул. „Симеон Велики“ до „Алкомет“ АД на Община Шумен бяха предоставени средства в размер на 2 109 092 лв. от бюджета на Министерството на икономиката чрез Българската агенция за инвестиции.

Беше извършен ремонт и укрепване на покривната конструкция на корпус 1 от Спортен комплекс „Плиска“ и бяха подменени водосточните тръби и улуци, на обща стойност 300 000 лв. и беше изготвен проект за цялостен ремонт на корпуса. Със средства в размер на 804 000 лв. се реализира подаденият и одобрен за финансиране от Министерството на младежта и спорта проект за реконструкция и модернизация на корпус 1 от Спортен комплекс „Плиска“.

Със 126 564 455,79 лв. по ОП „Околна среда 2014-2020“ през изминалата година стартира реализацията на „Интегриран проект за подобряване на водния сектор на обособена територия, обслужвана от ВиК – Шумен“. В началото на ноември започна строителството на пречиствателната станция, за която са предвидени малко над 26 млн. лв. Паралелно с това ще бъде положен и новият водопровод, заложените за него средства са 66 млн. лв., а с останалите ще бъде ремонтирана и част от водопроводната мрежа в общината.

През периода на действие на ИПГВР са изградени 28 детски площадки в централната част и в кварталите на града, две спортни игрища за футбол и баскетбол, три нови площадки за стрийт фитнес за игра и спорт на младите хора.

ДГ „Космонавт“, ДГ „Братя Грим“, ДГ Светулка“, ДГ „Звънче“, ДГ „Латинка“, ДГ „Буратино“ кв. Макак, ДГ „Изворче“ и ДГ „Слънце“ през 2019г. реализираха различни образователни проекти по КД 1 и КД 2 на Европейска програма „Еразъм +“ с партньори от различни държави.

През 2019г. по Европейска програма „Еразъм +“ продължи изпълнението на проект от СУ „Сава Доброплодни“, гр. Шумен на стойност 45 000 лв.

Детските градини от общината участваха в проект „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“, финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020, насочен към подпомагане на ранното обхващане и образователното приобщаване на деца от уязвими групи в предучилищното образование и подкрепа на достъпа им до качествено образование.

III-то ОУ „Д. Благоев“ - гр. Шумен, ОУ „В. Левски“ - с. Градище, ОУ „П. Волов“ - с. Мадара, VI-то ОУ „Еньо Марковски“ - гр. Шумен, ОУ „Хр. Ботев“ - с. Ивански, СУ „Тр. Симеонов“ - гр. Шумен, ПГОХХТ - гр. Шумен и ПГССХТ - гр. Шумен участваха в проект „Всеки ученик ще бъде отличник“, финансиран от Център за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе“, град Велико Търново. Проектът е насочен към превенция на отпадането и задържане на ромските деца в училище, увеличаване на броя на реинтегрираните / записаните отново в училище деца, увеличаване на броя на възрастните роми, включени във форми на учене през целия живот, чувствително увеличаване на

процента на ромските младежи, които продължават своето образование в средни училища/ гимназии.

Много училища и детски градини се включиха в проекта на Фондация „77“ „Гората.бг – 100 000 садим гора“.

Община Шумен продължава участието си като партньор по проект „Европоли – иновативен подход „отдолу – нагоре“ за борба с евроскептицизма чрез работа в мрежа“ по програма „Европа за гражданите“, като партньор общината получи финансиране в размер 13 330 евро.

Община Шумен е бенефициент по проект „Гражданите на Европа“ на стойност 16 630 €, финансиран по програма „Европа за гражданите“, с партньори общините Ксанти, Браила и Струмица.

Регионалният исторически музей – Шумен реализира различни проекти, финансирани от Министерството на културата – „Стъклена феерия през вековете“, „Отводняване на защитно покритие на Кръгла каменна площадка „Арена“, „теренни археологически проучвания в НИАР „Плиска“, селищна могила „Банята“ – с. Иваново, селищна могила „Нуруюк“ – с. Сушина“, „Геофизични изследвания в обекти на РИМ – Шумен“.

Ежегодно се извършваха ремонти на сградите на читалищата.

За изграждане на тренировъчна зала и тренировъчно игрище до Градския стадион „Панайот Волов“ с ПМС №33/2020 г. бяха отпуснати средства в размер на 3 000 000 лв. Това е първият етап от планираната цялостна реконструкция на съоръжението.

За укрепване на най-силно засегнатите от ерозия и заплашени от свличане на земни маси участъци по брега и коритото на река Енчова в участъка от Гръцкия блок до моста на ул. „Ген. Скобелев“ с постановление на Министерския съвет в края на 2020 година на общината бяха отпуснати средства в размер на 500 000 лв.

За основен ремонт, реконструкция и изграждане на прилежащи съоръжения и техническа инфраструктура на хиподрума в Шумен общината получи 4 000 000 лв. Средствата бяха отпуснати с ПМС № 400 от 22.12.2020 г.

Изпълнява се проект за реализация на първия етап от възстановяването на дълбок сондаж № 5, който е част от водоснабдителната система „Мътница“, със средства от държавния бюджет на стойност 389 836 лв.

Беше разработен и подаден проект **„Рехабилитация и модернизация на уличното осветление в град Шумен“** за финансиране от Финансовия механизъм на европейското икономическо пространство. Проектът е на стойност 763 319,12 лева и е насочен към повишаване на енергийната ефективност чрез технологично обновление и модернизиране на системите за външно изкуствено осветление, собственост на Община Шумен и подобряване на условията на живот на населението.

Проектът ще бъде реализиран чрез изпълнение на допустимите дейности: подмяна на съществуващото улично осветление с ново енергийно ефективно LED осветление и монтаж на осветителите под въздушната мрежа; въвеждане на система за централизирано интелигентно управление на уличното осветление; производство на енергия от Възобновяеми енергийни източници за

самопотребление от новото улично осветление на гр. Шумен; въвеждане на енергоспестяващо осветление на 20 броя пешеходни пътеки.

Проектът е пряко насочен към следните целеви групи: населението на града, особено хората в неравностойно положение, децата, младежите и хората в активна възраст, майките с деца, пенсионерите, както и гостите на града. Очакван резултат от изпълнението на проекта е повишаването на енергийната ефективност на уличното осветление и намаляването на консумацията на електрическа енергия, което е приоритет на национално и европейско ниво в дългосрочен план в контекста на усилията за намаляване на енергийното потребление и на зависимостта от внос на енергийни ресурси.

С тази интервенция ще се подобрят пряко икономическите и демографските условия на града, а косвено - екологичните и климатичните.

С реализацията на проекта ще се осигури устойчива и екологична градска среда, ще се подобри качеството на живот и атрактивността на града, ще се увеличи интензитетът на социалните контакти.

Проектът ще допринесе за постигане на качествени резултати, свързани с устройството на територията и общата конкурентоспособност на района, и в крайна сметка до намаляване на икономическите и социални различия и сближаване на регионите в ЕИП.

Изпълнени проекти в границите на одобрените зони за въздействие от ИПГВР на град Шумен, които допринасят за постигане на целите на плана, но не са били част от проектите в ИПГВР:

- Проект BG05M9OP001-2.004-0043 „Център за ранно детско развитие в община Шумен“ по Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси”. За 2020 г. усвоените средства са в размер на 164 520,00 лв. Предоставят се професионални услуги за ранна интервенция на уврежданията, пряка работа с децата с увреждания и техните родители, включително рехабилитация и дейности за консултиране, обучение, мобилна работа с детето в неговия дом.

- „Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания“ Компонент 2 на стойност 482 528.96 лв. и Компонент 3 на стойност 554 910 лв. обхващат над 550 лица, включващи обгрижване, помощ при самообслужване, медицински дейности, доставка на храна и продукти от първа необходимост.

- Продължава дейността по проект „Целево подпомагане с топъл обяд в община Шумен“, с обхват над 200 лица на възраст над 65 години ежедневно. Стойността на проекта за 2020 г. е в размер на 93 452,50 лв.

- По програми за заетост през 2020 година чрез сключени договори между Агенцията по заетостта, чрез Дирекцията „Бюро по труда“ и общинската администрация се осигурява работа на около 100 лица годишно.

Изпълнени общоградски проекти в строителните граници на град Шумен, финансирани от други оперативни, национални, трансгранични програми, републикански бюджет или със собствен капитал, които допринасят за постигане на целите на плана, но не са били част от проектите в ИПГВР:

По Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради беше извършено саниране на 27 жилищни

блока. Изпълнените дейности са на обща стойност 25 793 463.91 лв. В резултат на реализирането на програмата над 4000 шуменци вече живеят в обновени жилища.

По проект „Повишаване на енергийната ефективност в социални заведения в гр. Шумен“, финансиран от Финансовия механизъм на европейското икономическо пространство бяха газифицирани ЦДГ № 30 „Космонавт“ /филиал/, ЦДГ № 32 „Пролетна дъга“, Детска ясла № 11 "Тракийче", ДГ № 32 "Дружба" и ЦДГ № 25 "Братя Грим". Общата стойност на проекта е 804 455,87лв.

Със средства от общинския бюджет бяха газифицирани и детските градини "Чучулига" и "Златна рибка" и детската ясла "Буратино" на стойност 75833 лева.

Ежегодно в детските градини се реализират редица проекти с европейско финансиране и се извършват ремонти за над 100 000 лв. годишно.

По Българо-Швейцарската програма за сътрудничество на ПУДООС се реализира пилотен проект за съхранение на опасни отпадъци на обща стойност 1 845000 лв. Работата на депото за опасни отпадъци стартира през 2019г.

Със средства от общинския бюджет беше изградена улична канализация за отвеждане на отпадъчните води от площадката на Общинския приют за безстопанствени кучета и бяха направени три нови площадки за свободно разхождане на кучета, оборудвани със съоръжения за игра на домашните любимци.

2.2. Индикатори за наблюдение и оценка на ИПГВР на град Шумен

Наблюдението на реализацията на ИПГВР включва разглеждане на индикаторите за наблюдение на изпълнението на плана, периодичен преглед на постигнатия напредък в изпълнението на плана, разглеждане на резултатите от изпълнението на проектите и степента на постигане на стратегията на плана, в т.ч. и по отношение на хоризонталните въпроси (политики), установяване и очертаване на тенденции, проблеми с особена важност, ограничители, перспективи за развитие, разглеждане на резултатите от междинната оценка, ако е приложимо, разглеждане на предложения за преразпределение на средствата по проектите, финансов одит. Необходимо е ефикасно и прозрачно управление и контрол.

Индикаторите представят количествено и качествено измерване на резултатите, въздействието използваните ресурси за дадена интервенция, при което се отчита и синергичен ефект. Те са инструментът, с който се проверява ефективността и последователността на планираните интервенции, както и на осъществения напредък в постигане на целите, които тези интервенции си поставят и служат за осъществяване на ефективен мониторинг и оценка на въздействието.

В ИПГВР на Шумен са заложили индикатори за интегрирано градско развитие:

Индикатори за интегрирано градско развитие

Области на интегрирано планиране	Индикатори	Базова стойност	Целева стойност	Изпълнение	Източник на информация
Области на интегрирано планиране	Индикатори за резултат	0	1 150 000	Изпълнен	НСИ, регионална статистика, справки от община Шумен
		0	1 108	Изпълнен	Отчети по проекти и справки от Община Шумен
	Индикатори за въздействие	0	37	Изпълнен	НСИ, регионална статистика Отчети по проекти и справки от Община Шумен
Икономическо развитие		0	27	Изпълнен	Списъци на децата, записани в училищата и детските градини; Училищни регистри и регистри на детските градини;
	Брой работни места, създадени в подпомагани предприятия	0	1 140	Изпълнен	НСИ, регионална статистика
	Индикатори за използваните ресурси / синергичен ефект/	0	900 000	Изпълнен	Отчети по проекти и справки от Община Шумен
	% на новоусвоените терени в реновирани производствени зони	39,2	10,3	Изпълнен	Отчети по проекти и справки от Община Шумен

		Брой новоразкрити работни места в обновени производствени територии	0	1 140	Изпълнен	Сключени граждански и/или трудови договори; НСИ, регионална статистика
Социална интеграция	Индикатори за резултат	Капацитет на подпомаганите образователни услуги и грижи за деца	18 536	18 940	Изпълнен	Списъци на децата, записани в училищата и детските градини; Училищни регистри и регистри на детските градини;
		Брой новозиграни центъра за настаняване от семеен тип	0	3	Изпълнен	Отчети по проекти и справки от Община Шумен
	Индикатори за въздействие	Брой пътувания чрез използване на подпомагани услуги на градския транспорт	0	9 000 000	Не е приложимо	
		Брой хора преминали професионално обучение (вкл. квалификация и преквалификация)	0	5 610	2 340	Отчети по проекти и справки от Община Шумен; Агенция по заетостта
Индикатори за използваните ресурси / синергичен ефект/	Брой публични обекти с улеснен достъп за лица с увреждания	Брой публични обекти с улеснен достъп за лица с увреждания	0	79	23	Отчети по проекти и справки от Община Шумен
		% успешно интегрирани хора ползвачи обновена образователна инфраструктура	0	45	Изпълнен	Отчети по проекти и справки от Община Шумен; Агенция по заетостта
	Индикатори за резултат	Брой обновени публични пространства	0	14	Изпълнен	Отчети по проекти и справки от Община Шумен;
		Брой обновени многофамилни жилищни сгради	0	150	27	Отчети по проекти и справки от Община Шумен;

Качествена градска среда	Индикатори за въздействие	Брой домакинства с подобро енергийно потребление	0	10 965	4968 Газификацията в града продължава с високи темпове.	Засичания на електромери и топломери, Разходооправдателни документи; Сметки за ток/газ/топлоенергия; Годишни отчети за изразходваната енергия;
	Индикатори за използваните ресурси /синергичен ефект/	Брой посещения на подпомаганите културни обекти	0	900 000	Не е приложимо. Предстои реализацията на обектите от група дейности "Културна инфраструктура"	Отчети по проекти и справки от Община Шумен;
Околна среда	Индикатори за резултат	Брой зелени площи с приложени мерки за устойчиво развитие	0	10	Изпълнен	Отчети по проекти и справки от Община Шумен;
		Брой изпълнени проекти за подобряване на екологичните условия	0	4	Изпълнен	Отчети по проекти и справки от Община Шумен;
	Индикатори за въздействие	Относителен дял на територията с подобро екологични параметри %/	0	56	Изпълнен	РИОСВ
	Индикатори за използваните ресурси /синергичен ефект/	Брой предприятия с въведени екоинициации и повишена ресурсна ефективност	0	4	Изпълнен	Отчети по проекти и справки от Община Шумен;
Индикатори за резултат	% на подобрена достъпност	0	65	Изпълнен	Отчети по проекти и справки от Община Шумен;	
	Кв.м обновена улична мрежа	0	63 328	Изпълнен	Отчети по проекти и справки от Община Шумен;	

Достъпност	Индикатори за въздействие	Нарастване на частта от населението, облагодетелствувано от подобрен транспортен достъп /%/	0	35	Изпълнен	Отчети по проекти и справки от Община Шумен; решения за промяна на общинската транспортна схема
		Нарастване броя на лицата с физически увреждания, ползващи МОПТ за ежедневни пътувания (%)	0	26	Не е приложимо, не може да се извърши отчитане	Отчети по проекти и справки от Община Шумен;
		Нарастване на частта от населението, ползващо МОПТ за ежедневни пътувания (%)	0	32	Изпълнено	Отчети по проекти и справки от Община Шумен;
		Брой публични пространства с улеснен достъп за лица с увреждания	0	14	Изпълнено	Отчети по проекти и справки от Община Шумен;
Самоуправление	Индикатори за резултат	Повишен инвестиционен интерес %	0	65		Отчети по проекти и справки от Община Шумен;
		Брой хора от местната администрация, преминали курсове за преквалификация и обучения	0	780		Агенция по заетостта
		% от населението ползващ подобреното обслужване в местните административни структури	0	54		Отчети по проекти и справки от Община Шумен

2.3. Напредък по изпълнение на проектите, заложи в ИПГВР по зони за въздействие

• Постигнат напредък по изпълнение на проектите в Зона с преобладаващ социален характер

• Благоустрояване и рехабилитация на части от техническата инфраструктура на гр. Шумен – проектът е изпълнен.

• Подобряване на образователната инфраструктура в гр. Шумен – проектът е изпълнен.

• Изграждане на социални жилища в гр. Шумен – проектът се изпълнява.

• Нов дом за нашите деца – проектът е изпълнен.

• Реконструкция на Дома за стари хора – проектът е изпълнен.

• Реконструкцията на ул. „Петър Парчевич“ – проектът е изпълнен.

• Асфалтирани улици в кв. „Боян Българанов“, изграждане на тротоари и ново LED улично осветление – изпълнението на дейностите продължава.

• Преасфалтирани ул. „Отец Паисий“ в участъка от ул. „Тодор Икономов“ до храма „Св. Възнесение Господне“ и ул. „Ильо Войвода“ в участъка от ул. „Съединение“ до ул. „Вардар“ – дейностите са изпълнени.

• Подмяна на уличното осветление в града по бул. „Симеон Велики“ - дейностите са изпълнени.

• Изградени 28 детски площадки – обектите са завършени.

• Ремонти на сградите на читалищата.

• Укрепване на най-силно засегнатите от ерозия и заплашени от свличане на земни маси участъци по брега и коритото на река Енчова.

• Рехабилитация и модернизация на уличното осветление в град Шумен – проектът е подаден и е в процес на оценяване.

• Център за ранно детско развитие в община Шумен – проектът се изпълнява.

• Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания“ Компонент 2 и Компонент 3 – проектът се изпълнява.

• Целево подпомагане с топъл обяд в община Шумен – проектът се изпълнява.

• Проекти по програма „Европа на гражданите“ – в процес на реализация.

• Постигнат напредък по изпълнение на проектите в Зона на публични функции с висока обществена значимост

• Благоустрояване и рехабилитация на части от техническата инфраструктура на гр. Шумен – проектът е изпълнен.

- Подобряване на образователната инфраструктура в гр. Шумен – проектът е изпълнен.

- Частична рехабилитация и ремонт на Общински младежки дом – гр. Шумен, включително подобряване енергийна ефективност, достъпна и безопасна среда – дейностите по проекта ще започнат след приключване на оценяването му от УО.

- Обновяване, включително прилежащи пространства на Летен театър гр. Шумен – дейностите по проекта ще започнат след приключване на оценяването му от УО.

- Оттука започва България – проектът е изпълнен.

- Шумен – по-доброто място за живеене – проектът е изпълнен.

- Нов дом за нашите деца – проектът е изпълнен.

- Реновация на площадното пространство пред Съдебната палата – проектът е изпълнен.

- Оформяне на района около двете възрожденски къщи „Елеонора“ 1 и „Елеонора“ 2 като арт зона – дейностите са изпълнени.

- Основен ремонт на ул. „Преслав“ – дейностите са изпълнени.

- Асфалтиране на междублокови пространства в центъра на града – дейностите са изпълнени.

- Ремонтни дейности по ул. „Пенчо Славейков“ – обектът е завършен.

- Изградени 28 детски площадки – обектите са завършени.

- Рехабилитация и модернизация на уличното осветление в град Шумен – проектът е подаден и е в процес на оценяване.

- **Постигнат напредък по изпълнение на проектите в Зона с потенциал за икономическо развитие**

- Индустриален парк – Шумен – проектът се изпълнява.

- Изграждане на довеждаща инфраструктура до Индустриален парк – Шумен – две нови кръгови кръстовища и ново улично осветление. Предстои стартиране на дейностите по изпълнение на проекта.

- **Постигнат напредък по изпълнение на проектите от общоградско значение на територията на град Шумен**

- Разработване на програма за намаляване нивата на замърсителите и достигане на установените норми за качество на атмосферния въздух и планиране на адекватни към местните условия мерки за подобряване качеството му на територията на община Шумен – проектът е приключен.

- Осигуряване функционирането на Областен информационен център – Шумен – проектът продължава до края на 2021 г.

- Интегриран воден цикъл за град Шумен – II етап – проектът е приключен.

- Интегриран воден цикъл за гр. Шумен – II етап, втора фаза – проектът е приключен.
- Ремонт на общинския довеждащ път ПИ 835 по продължение на бул. „Симеон Велики“ до „Алкомет“ АД – предстои стартиране на дейностите по проекта.
- Изграждане на Многофункционалната спортна зала „Арена Шумен“ – сградата е завършена.
- Ремонт и укрепване на покривната конструкция на корпус 1 от Спортен комплекс „Плиска“ – дейностите са изпълнени.
- Реконструкция и модернизация на корпус 1 от Спортен комплекс „Плиска“ – предстои започване на дейностите по проекта.
- Интегриран проект за подобряване на водния сектор на обособена територия, обслужвана от ВиК – Шумен - започна строителството на пречиствателната станция, очаква се стартиране на останалите дейности по проекта.
- Изграждане на тренировъчна зала и тренировъчно игрище до Градския стадион „Панайот Волов“ – предстои започване на дейностите по проекта.
- Ремонт, реконструкция и изграждане на прилежащи съоръжения и техническа инфраструктура на хиподрума в Шумен – предстои стартиране на дейностите по проекта.
- Реализирани от училища и детски градини различни образователни проекти по КД 1 и КД 2 на Европейска програма „Еразъм +“.
- Участие в проекти, финансирани от Министерство на културата.
- По Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради беше извършено саниране на 27 жилищни блока.
- Газифициране на ЦДГ № 30 „Космонавт“, ЦДГ № 32 „Пролетна дъга“, Детска ясла № 11 "Тракийче", ДГ № 32 "Дружба" и ЦДГ № 25 "Братя Грим" – дейностите са изпълнени.
- Газифициране на детските градини “Чучулига” и “Златна рибка” и детската ясла “Буратино” – дейностите са изпълнени.
- Изграждане на депо за съхранение на опасни отпадъци – проектът е приключен.

III. ИДЕНТИФИЦИРАНИ ПРОБЛЕМНИ ОБЛАСТИ И ОГРАНИЧИТЕЛИ НА РАЗВИТИЕТО НА МЕСТНО НИВО, ПОПРЕЧИЛИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ИПГВР

За неизпълнението на проектите, които са включени в ИПГВР могат да се посочат няколко основни причини:

- Заложени голям брой обекти за изпълнение;

- Липса на възможности за финансиране и недостатъчни средства за изпълнение на заложените обекти;
- Процедурите за кандидатстване са строго ограничени като предмет и финансов ресурс;
- Недостатъчни собствени средства;
- пренасочване на планирани средства по спешност към други обекти;
- Липса на проектна готовност при отваряне на процедури с кратък срок;
- Промяна на директните бенефициенти по някой от заложените мерки;
- Забавяния и невъзможност за подписване на договори с избрани изпълнители, поради продължителни обжалвания от страна на участници в обществени поръчки;
- Промяна на собствеността на имотите, върху които се планират интервенции;
- Промяна в начина на стопанисване, както и във функциите на обектите;
- Промяна на състоянието на сградния фонд;
- Проблеми със статута на обектите и др.

Проектите, които са включени в ИПГВР са индикативни, някои от тях са изпълнени частично или са в процес на реализация.

В изпълнение на целите и приоритетите на ИПГВР на гр. Шумен са изпълнени други проекти, които не са включени в ИПГВР.

IV. ОСНОВНИ ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ ЗА СЛЕДВАЩИЯ ПЕРИОД

Всички изпълнени проекти отговарят на критериите за допустимост, от Методическите насоки за разработване и прилагане на интегрирани планове за градско развитие:

- Реализирани са на територията на град Шумен;
- Допринасят в социален, икономически и териториален контекст за подобряване на функционалните и пространствени връзки на града с неговата периферия в рамките на общинската територия.
- Съответстват на Общинския план за развитие 2014-2020 г.
- Свързани са с подкрепа на зоната с потенциал за икономическо развитие, социална, културна, спортна и/или образователна инфраструктура.

Могат да бъдат направени следните препоръки за следващия програмен период:

При определяне на бъдещи проекти, с приоритет да бъдат тези, които са в напреднал етап на проектна готовност;

Да се презицира системата от индикатори на ПИРО 2021-2027, като се обърне внимание на възможностите за измерване и точността при определяне на базовите стойности;

Да се приложи ефективна система за управление, наблюдение и оценка на Плана за интегрирано развитие на община Шумен 2021 – 2027 г.;

Отчитането на напредъка на ПИРО да се извършва ежегодно;

Да се извършва актуализация на стратегическия документ, съобразно обстоятелствата, налагащи изменения в мерките, дейностите, проектите, източниците на финансиране, промените в обхвата на оперативните програми и откритите процедури.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за
регионално развитие

Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013
www.bgregio.eu
Инвестираме във Вашето бъдеще!

ПРОБЛЕМНА КАРТА

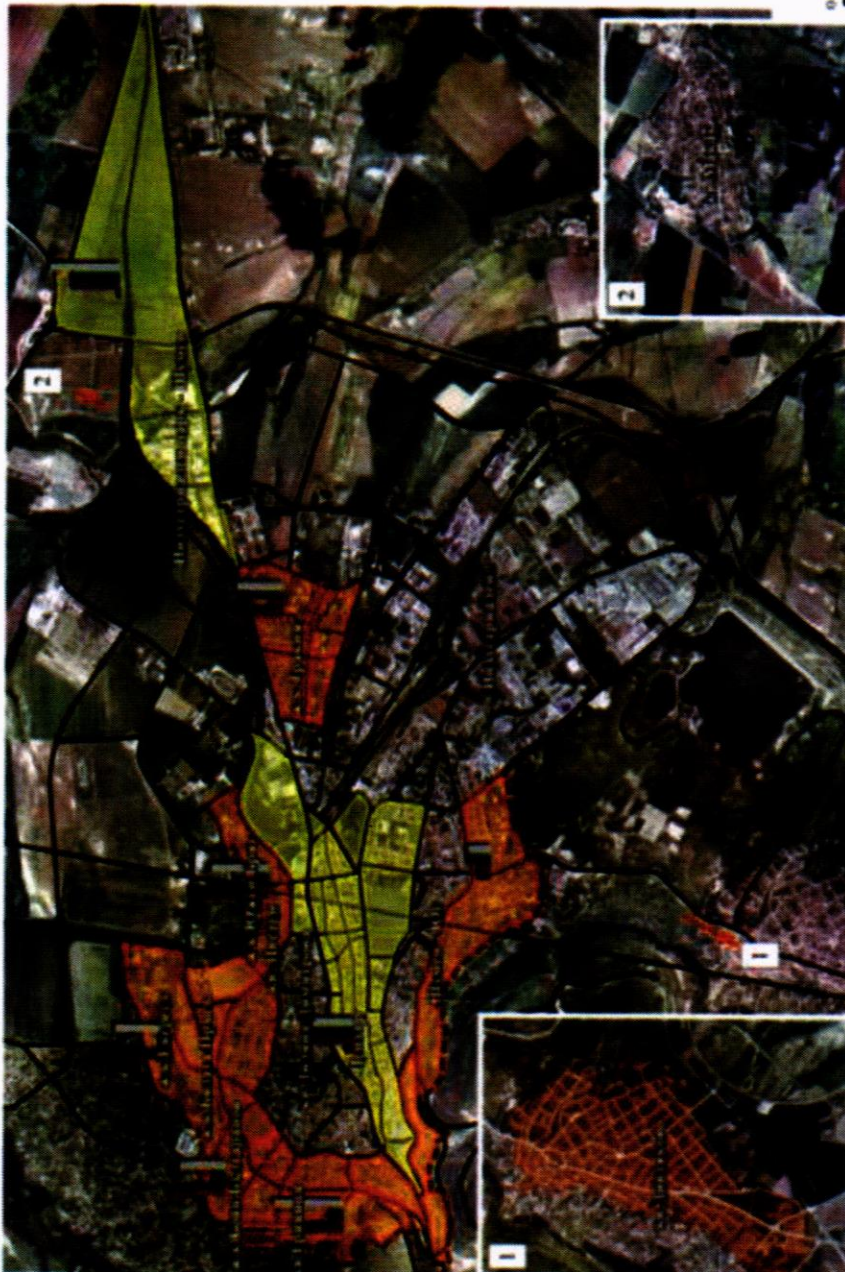
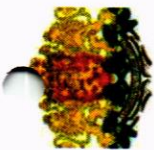

Схема 17.1.

"Този проект е изпълнен с финансовата подкрепа на Оперативна програма Регионално развитие "2007-2013, съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Шумен и при никакви обстоятелства не може да се счита, че тази публикация отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган"

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за
регионално развитие

Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013
www.bgerefo.eu

Инвестираме във Вашето бъдеще!

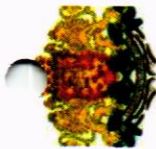

Фигура 12. Визуализация на проектите, предвидени за реализация в зоната с преобладаващ социален характер

"Този проект е изпълнен с финансовата подкрепа на Оперативна програма Регионално развитие "2007-2013, съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Шумен и при никакви обстоятелства не може да се счита, че тази публикация отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган"

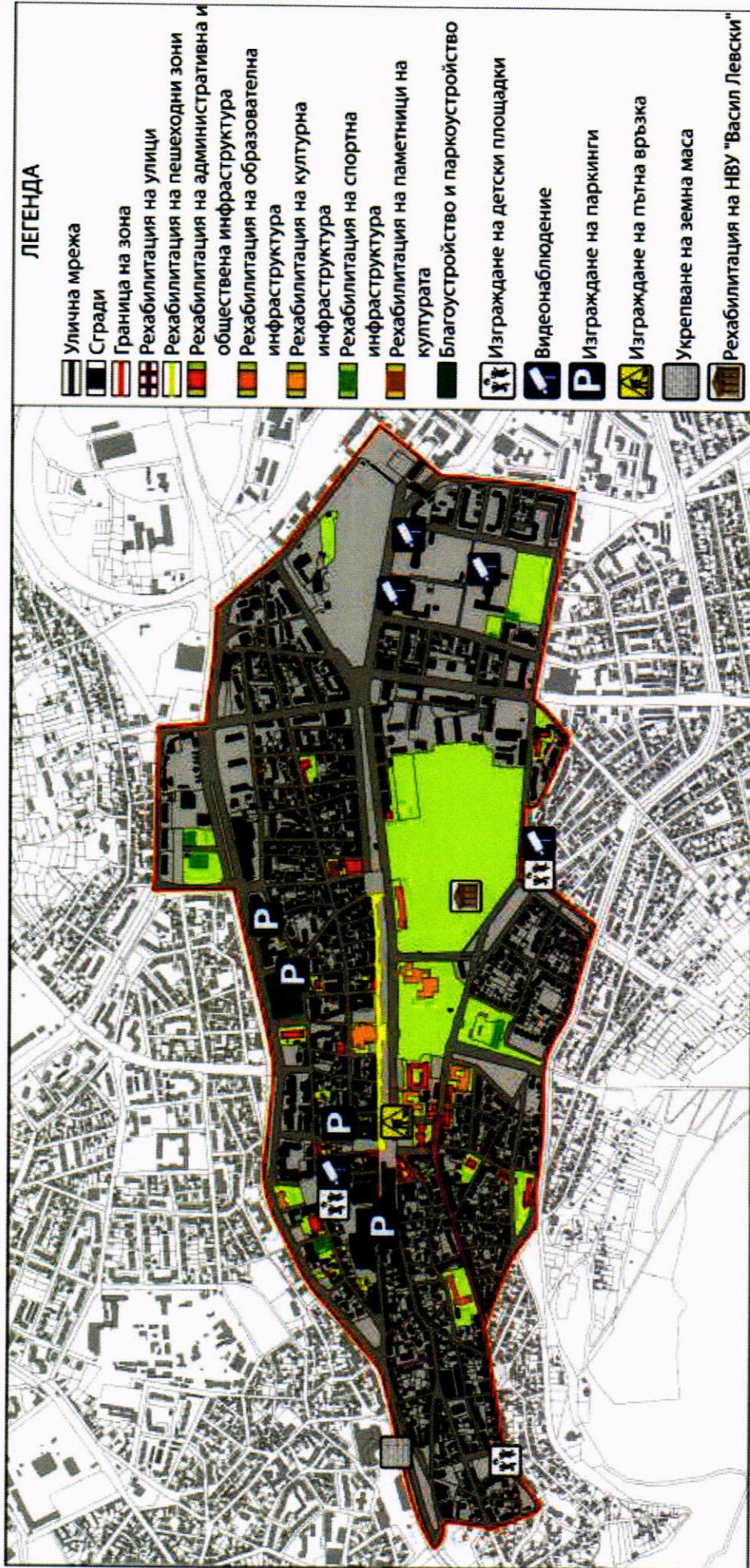
ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за
регионално развитие

Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013

www.bgerego.eu

Инвестираме във Вашето бъдеще!

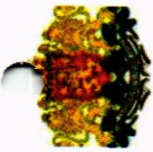

Фигура 13. Визуализация на проектите, предвидени за реализация в зоната на публични функции с висока обществена значимост

"Този проект е изпълнен с финансовата подкрепа на Оперативна програма Регионално развитие "2007-2013, съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Шумен и при никакви обстоятелства не може да се счита, че тази публикация отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган"

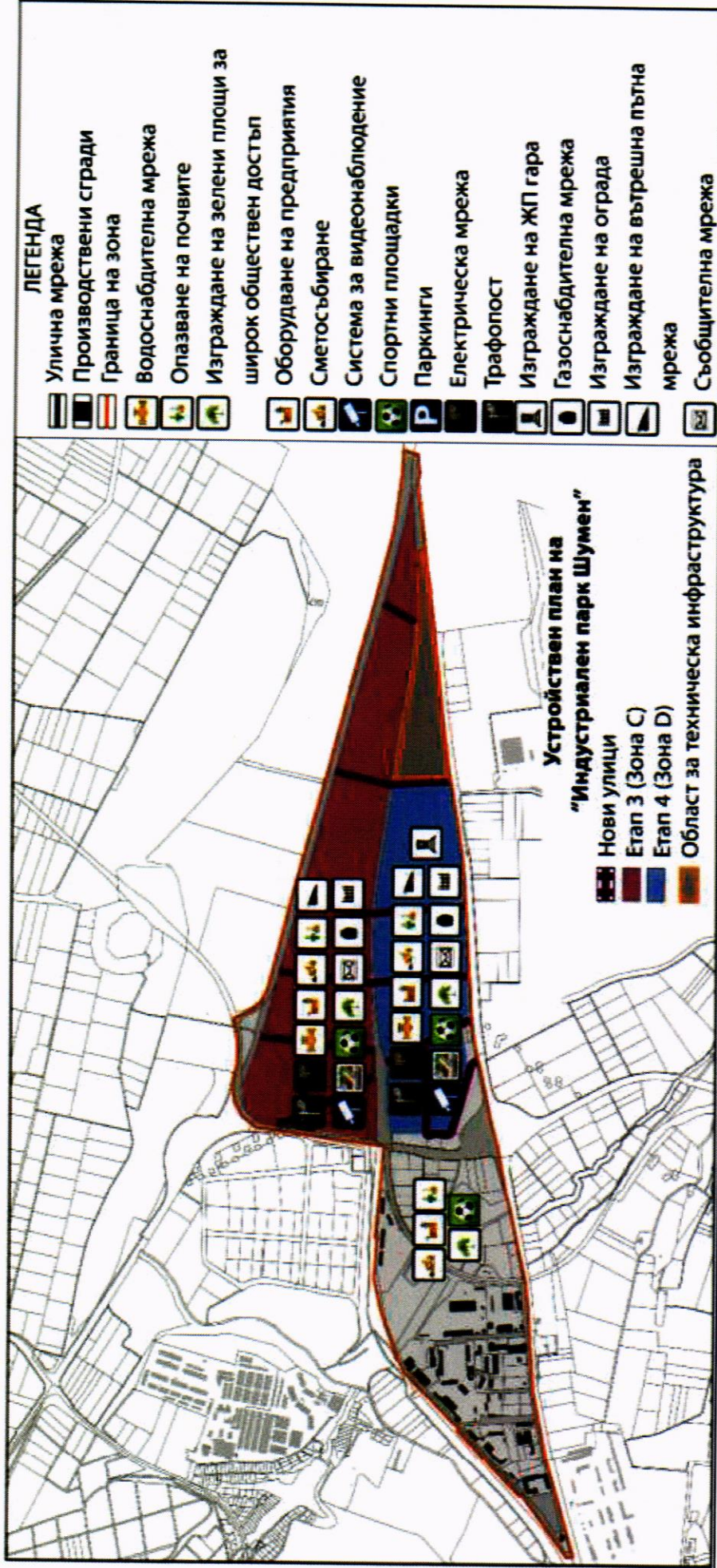
ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за
регионално развитие

Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013

www.bregsiio.eu

Инвестираме във Вашето бъдеще!

Графика 14. Визуализация на проектите предвидени за реализация в зоната с потенциал за икономическо развитие

"Този проект е изпълнен с финансовата подкрепа на Оперативна програма Регионално развитие "2007-2013, съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Шумен и при никакви обстоятелства не може да се счита, че тази публикация отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган"